

**KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
DEBRECENI IGAZGATÓSÁGA**

**A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS REGIONÁLIS
KÜLÖNBSÉGEI MAGYARORSZÁGON**

2004-BEN

Debrecen
2005. július

© Központi Statisztikai Hivatal
Debreceni Igazgatóság, 2005

ISBN: 963 215 833 4
ISSN: 1786-9145

Igazgató:
Sándor István

Tájékoztatási osztályvezető:
Reszler Györgyné

Készítették:
Csizmazia Tamásné
Kólyáné Sziráki Ágnes
Malakucziné Póka Mária
Marosi Anikó
Reszler Györgyné
Szilágyiné Bíró Edit
Végh Lajosné

*Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével, adatok átadása
csak a KSH Debreceni Igazgatósága engedélyével történhet!*

A KSH Debreceni Igazgatósága kiadványai
megrendelhetők, megvásárolhatók:
4029 Debrecen, Faraktár u. 29/b. Telefon: 52/529-800 Telefax: 52/529-891
5000 Szolnok, Kellner Gyula u. 2-4. Telefon: 56/422-604 Telefax: 56/422-604
4400 Nyíregyháza, Vasvári Pál u. 3. Telefon: 42/406-855 Telefax: 42/407-030

KSH az interneten: www.ksh.hu

TARTALOM

MEGJEGYZÉSEK, JELMAGYARÁZAT	4
BEVEZETŐ	5
A RÉGIÓK HELYZETE 2003-BAN	7
 A FŐBB GAZDASÁGI ÁGAK 2004. ÉVI TELJESÍTMÉNYE	12
Ipar	12
Építőipar	17
Mezőgazdaság	19
 A GAZDASÁGI TELJESÍTMÉNYEKET BEFOLYÁSOLÓ NÉHÁNY FONTOSABB TÉNYEZŐ	23
Beruházás	23
Külföldi tőke	26
Gazdasági szervezetek	28
 AZ ÉLETKÖRÜLMÉNYEK JELLEMZŐI	31
Foglalkoztatottság	31
Munkanélküliség	33
Keresetek	36
Kiskereskedelem	38
Lakásépítés	40
 ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK	42
 GAZDASÁGI-TÁRSADALMI JELZŐSZÁMOK	43
Ipar	44
Építőipar, beruházás	45
Mezőgazdaság	46
Kereskedelem, idegenforgalom	48
Gazdasági szervezetek	49
Népesség, gazdasági aktivitás	51
Alkalmazásban állók száma és keresete	52
Alkalmazásban állók aránya főbb nemzetgazdasági áganként	53
Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete főbb nemzetgazdasági áganként	54
Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete főbb nemzetgazdasági áganként	55
Munkanélküliség	56
Lakáshelyzet	57

MEGJEGYZÉSEK

Az adatok forrása: a megyék statisztikai tájékoztatói (2004/4.), a részletes módszertani megjegyzéseket is e kiadványok tartalmazzák. Ezeken kívül felhasználtuk a Központi Statisztikai Hivatal különféle témakörökben megjelent publikációit.

A 2004-re vonatkozó adatok előzetesek, a végleges adatokat a megyék statisztikai évkönyvei közlik.

A százalék- és viszonyszámok számítása kerekítés nélküli adatokból történt.

Az adatok és a megoszlási viszonyszámok kerekítése egyedileg történt, ezért a részadatok összegei eltér(het)nek az összesen-adatoktól.

JELMAGYARÁZAT

- = Nincs adat (a megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő).
- .. = Az adat ismeretlen.
- 0, 0,0 = Az adat nem fejezhető ki, mivel kisebb mint a táblázatban alkalmazott mértékegység.

BEVEZETŐ

A gazdasági fejlettség területi különbségei hosszabb távon alakulnak ki, s létrejöttükben jelentős a szerepe a természeti adottságoknak, valamint a tradícióknak, így egy év alatt a változások irányában és ütemében sem várható el alapvető fordulat.

Érdekes viszont figyelemmel kísérni azt, hogy a 2004. évi gazdasági folyamatok megerősítik-e a korábban kialakult fejlődési tendenciákat, vagy jelentkeztek a korábbiaktól eltérő momentumok, amelyek később tartóssá válva a differenciáltság alakításának lényeges tényezőjévé válhatnak, s elősegíthetik az elmaradott térségek gazdasági szerkezetének megújulását. A vizsgálat többnyire a közelmúlt történéseinek áttekintéséből, s a 2003-ra kialakult regionális különbségek bemutatásából indul ki.

Magyarország tervezési-statisztikai régiói és megyéi

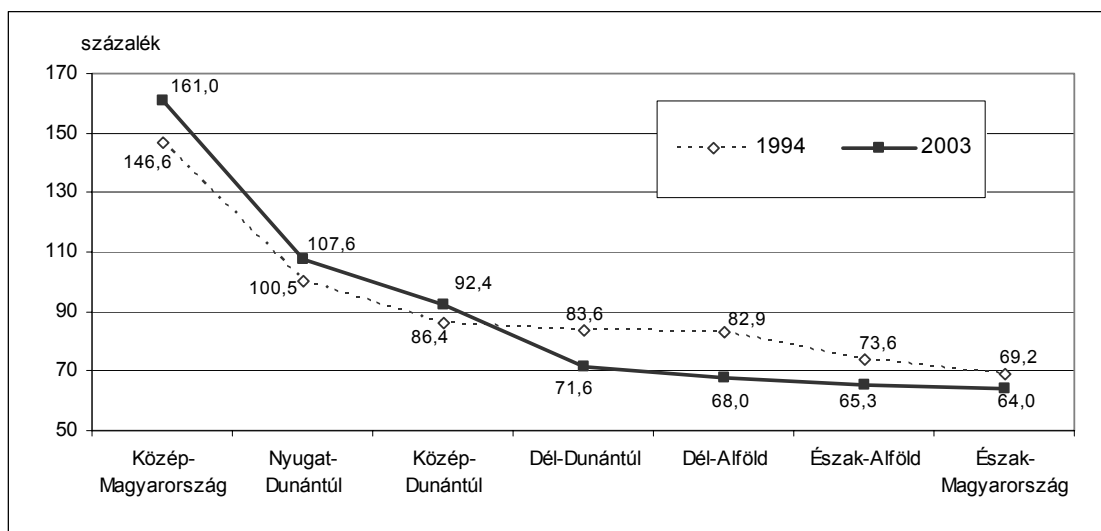
A RÉGIÓK HELYZETE 2003-BAN

A különböző térségek teljesítményének, illetve fejlettségének mérésére, összehasonlítására leginkább a területi részletezettségű bruttó hazai termék (GDP) alkalmas, amely 1994. évtől kezdődően áll a rendelkezésünkre.

A régiók sorrendje a 2003-ig eltelt kilenc évben lényegében nem változott. Az egy lakosra számítható GDP értéke alapján az első három helyen valamennyi évben Közép-Magyarország, Nyugat-Dunántúl és Közép-Dunántúl állt. A többi négy régió esetében is csak mérsékelt és átmeneti előre-, vagy hátralépés történt az évek során. Bár a térségek az 1994. éves állapotnak megfelelő pozíciójukat megtartották, a szélső értékeket képviselő régiók közötti különbségek még erőteljesebbé váltak: az első három régió az egy főre jutó GDP országos átlagának még nagyobb, a többi régió viszont még kisebb százalékát tudhatta magáénak, mint kilenc évvel azelőtt. Különösen a közép-magyarországi régió erősödött, míg leginkább a Dél-Alföld gazdasági teljesítménye romlott.

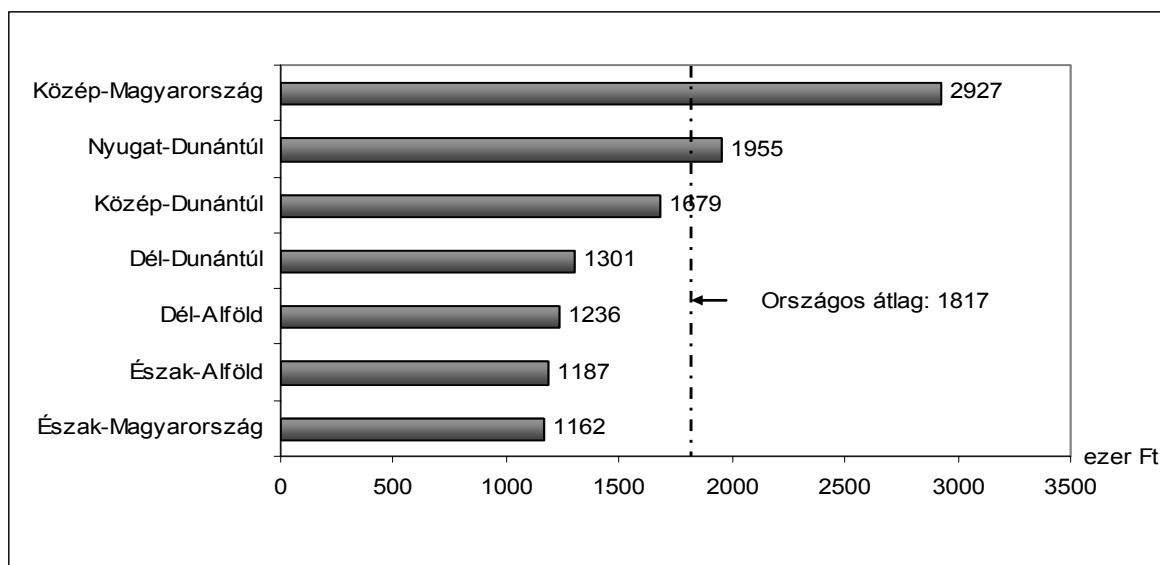
A 2003-ban megtermelt GDP-ből egy lakosra Közép-Magyarországon az országos átlag 161%-a, míg Észak-Magyarországon mindössze 64%-a jutott. A mutató a központi régión kívül még a nyugat-dunántúli régióban volt átlag feletti, viszont a Közép-Dunántúlon már 8%-kal, a Dél-Dunántúlon 28%-kal, a Dél-Alföldön és az Észak-Alföldön 32-35%-kal elmaradt attól.

Egy főre jutó GDP az országos átlag százalékában

A három legfejlettebb régióban él az ország lakosságának kisebbik fele – 49%-a –, ahol 2003-ban a bruttó hazai termék 65,8%-át állították elő, s ez az arány 1994 óta 5 százalékpontot emelkedett. A lakosság másik felét tömörítő négy régióra a termelésnek alig több, mint harmada jut. A legfejlettebb közép-magyarországi régió egy főre jutó bruttó hazai terméke (2 millió 927 ezer Ft) a 2003-ban legalacsonyabb értéket produkáló észak-magyarországinak (1 millió 162 ezer Ft) a 2,5-szerese – a kilencvenes évek közepén pedig még alig több, mint kétszerese – volt.

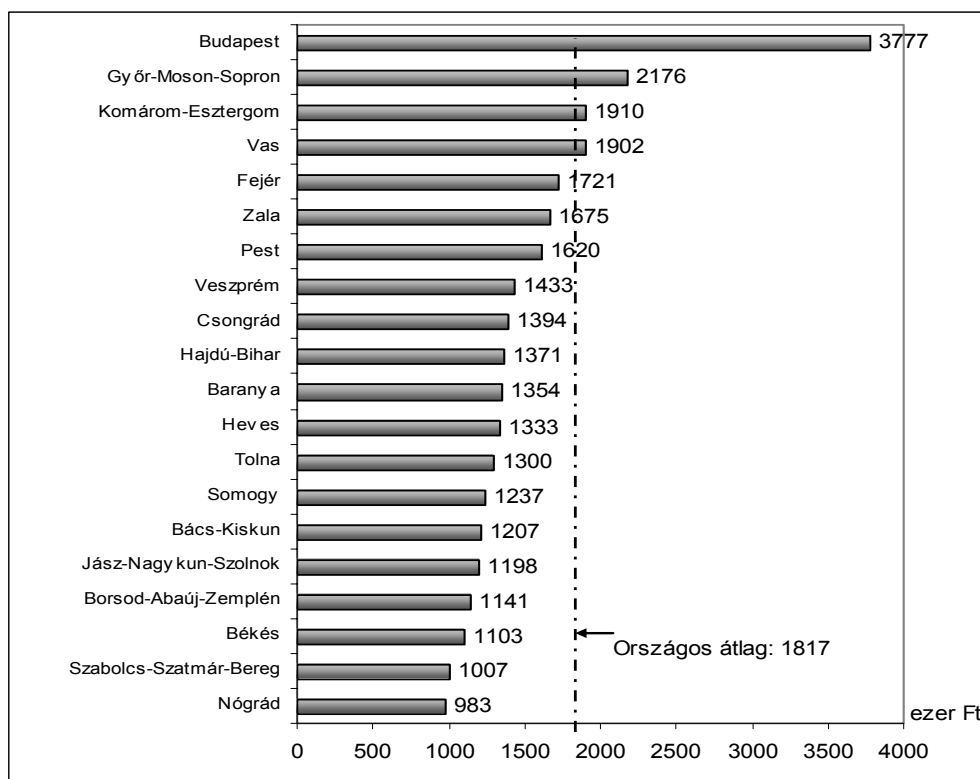
Egy főre jutó GDP régióként, 2003

A főváros és a megyék szintjén ennél is differenciáltabb helyzet alakult ki 2003-ra: a fejlettségi rangsor elején álló fővárosban a fajlagos GDP a legalacsonyabb teljesítményt produkáló Nógrád megyeinek 3,8-szerese (1994-ben a háromszorosa) volt. A három legjobb – átlag feletti – teljesítményt nyújtó megye (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas), valamint a három átlagostól leginkább elmaradó megye (Békés, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád) adatainak hányadosa 1,7-2,2 között alakult. (1994-ben még 1,4-1,7-szerese volt a legjobb három megye teljesítménye a lista végén állókénak, csak ebbe a két körbe nem pontosan azok a megyék tartoztak: Győr-Moson-Sopron Vas megye után a második volt, melyet harmadikként Fejér követett, az utolsó háromba pedig Békés helyett Borsod-Abaúj-Zemplén megye tartozott, melyek sorát utolsóként Szabolcs-Szatmár-Bereg megye zárta.)

Egy főre jutó GDP megyénként, 2003

Az utóbbi nyolc év legnagyobb különbsége 2002-ben alakult ki. Az ezt követő évben az olló nem nyílt tovább, egy év adata alapján azonban még elhamarkodott lenne a regionális kiegyenlítődés irányába mutató tendenciákat feltételezni. 2003-ban csökkent a közép-magyarországi régió előnye az országos átlaghoz viszonyítva (3 százalékponttal), ugyanakkor romlott Dél-Dunántúl és Dél-Alföld relatív helyzete is (másfél, egy százalékponttal).

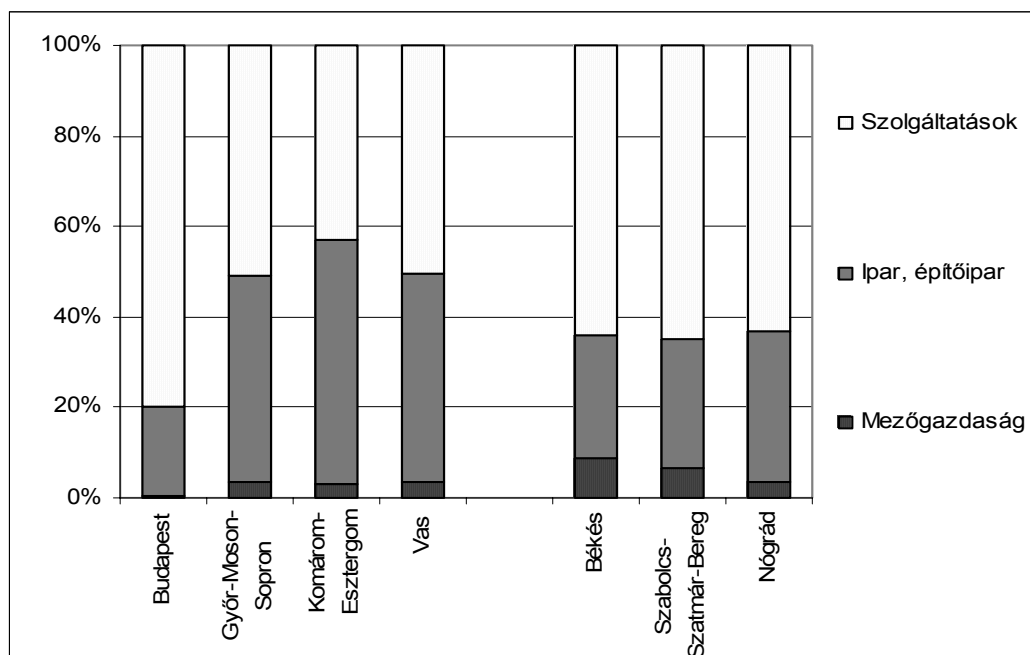
A kialakult különbségek létrejöttében számos tényező játszott szerepet: a földrajzi adottságokon belül az elhelyezkedés által determinált megközelíthetőség, illetve közlekedési viszonyok, az infrastruktúra, a külföldi tőke bevonásának, s a gazdaság ágazati szerkezetének különbözősége.

A GDP-t a gazdasági ágak főbb, összevont csoportjai szerint vizsgálva és a szélső értékeket képviselő megyéket kiragadva bizonyos jellegzetességek figyelhetők meg.

Az ország három legfejlettebb és legkevésbé fejlett megyéje között abban mutatkozik meg az eltérés a gazdaság szerkezetében, hogy a listavezetőknél a hozzáadott érték magas arányát – 46-54%-át – az ipar-építőipar termeli, míg az utolsó három megyében ez az arány 27-33% között mozog. A legkevésbé jól teljesítő megyék GDP-jének előállításában tehát relatíve nagyobb szerepet játszanak a szolgáltatások, s – Nógrád megye kivételével – a mezőgazdaság.

Ezzel szemben a közép-magyarországi régió húzóerejét jelentő Budapest gazdaságának szerkezete sajátos, a többitől lényegesen különbözik. Itt a szolgáltatató jellegű ágazatok vannak túlsúlyban (80%-os részarányban), közülük is a kereskedelem, a szállítás, raktározás, posta, távközlés, a pénzügyi tevékenység és az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatások jelentősége kiemelkedő. Az ipar, építőipar együttesen a GDP-nek csupán mintegy ötödét állítja elő, s a mezőgazdasági tevékenység elenyésző.

A bruttó hozzáadott érték megoszlása a gazdasági ágak főbb csoportjai szerint, 2003

Az ipar 2003-ban ismét betöltötte gazdaságélénkítő szerepét. E gazdasági ágon belül is a gépipar az, mely vivőágazatnak tekinthető. A kiemelt három dunántúli megyében éppen ez a progresszív ágazat jelenti a siker kulcsát: Győr-Moson-Sopronban a közúti járműgyártás, a másik két megyében pedig emellett a villamos gép, műszer gyártása – azon belül is Vas megyében a híradástechnikai termékek gyártása, Komárom-Esztergomban pedig az előbbin túl az iroda-, számítógépek gyártása – képvisel kiugró nagyságrendet.

Ha a régiók fejlettségét nem csak országon, hanem az Európai Unión belül is szeretnénk elhelyezni, erre vásárlóerő paritáson (PPS) van a jelenleg rendelkezésünkre álló uniós adatok alapján lehetőségünk.

Az egy főre jutó GDP Magyarországon a 25 tagállamra kibővült Európai Unió átlagának mintegy 60%-át érte el 2003-ban, mely az előző évihez képest 1,3 százalékpontos javulást jelez, s a pozitív irányú – általában kisebb mértékű – elmozdulás valamennyi régióban érvényesült.

A magyarországi viszonylatban élen járó Közép-Magyarország csaknem eléri egy átlagosnak tekinthető uniós régió teljesítményét (fajlagos GDP-je annak 96,5%-a). A térség kedvező mutatója viszont csupán a főváros húzóhatásának eredménye. A másodikként következő Nyugat-Dunántúl már a kétharmadát sem éri el ennek a nemzetközi átlagnak (64,4%-a), annak ellenére, hogy a 2003-ban bekövetkezett javulás itt volt a leginkább szignifikáns (csaknem 4 százalékpont). A harmadik Közép-Dunántúl még több mint felét – 55,4%-át – produkálta a 25 uniós állam átlagának, melynek szintén jelentősebben, 3,4 százalékponttal javult a relatív helyzete (az Észak-Alföldön, illetve Észak-Magyarországon volt még egy százalékpontos, illetve azt kissé meghaladó a 2002-es arányokhoz viszonyított növekedés). A magyarországi átlagnál jobb – 60% feletti – mutatóval a fővároson kívül csupán két megye (Komárom-Esztergom és Vas) rendelkezik.

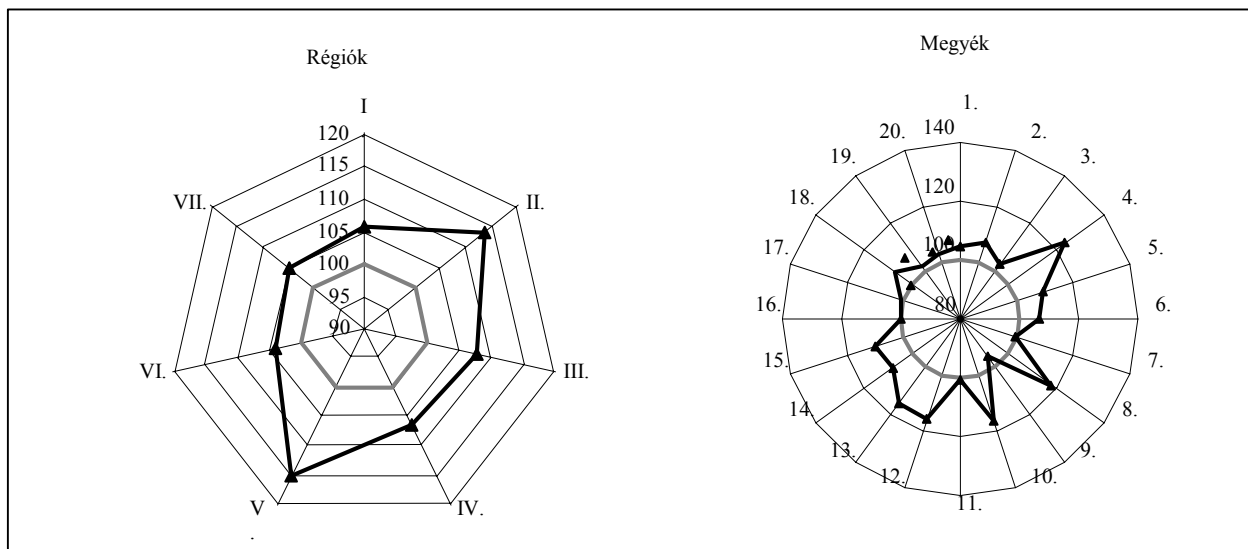
A legkevesbé fejlett Észak-Magyarország és Észak-Alföld mutatói az unió átlagának 38-39%-át érték el. (Azon belül is Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben az átlag harmadának megfelelő az egy főre jutó GDP.) Ez a két térség – 2002. évi adatok alapján – a tíz legalacsonyabb értékkel rendelkező európai régiók közé tartozott Lettország, hat lengyelországi és egy szlovákiai régió társaságában: az Észak-Alföld a nyolcadik, Észak-Magyarország pedig a hatodik legrosszabb eredménnyel bírt (vagyis 254 régióból a 247., illetve a 249. helyet foglalta el).

A FŐBB GAZDASÁGI ÁGAK 2004. ÉVI TELJESÍTMÉNYE

Ipar

2004-ben az ipari termelés az előző évinél dinamikusabban, országos átlagban 8%-ot meghaladóan növekedett. A bővülés valamennyi régióra jellemző volt, üteme – a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások körében – 4 és 15% közötti, magasabb szinten, s némileg szélesebb sávban szóródott, mint egy évvel korábban. Az átlagosnál lényegesen gyorsabban fejlődött a közép-dunántúli, valamint az észak-magyarországi régió ipara, ami az előbbi térségben a már évek óta érvényesülő tendenciák folytatódását, Észak-Magyarország esetében viszont a meglehetősen szerény bázisidőszaki növekedés után kiugró előrelépést jelent. Ezzel egyidejűleg az elmúlt évben sem történt lényegi elmozdulás a két alföldi régióban, melyek az ipari termelés dinamikáját tekintve már azt megelőzően is általában a gyengébben teljesítők között szerepeltek.

Az ipari termelés volumenindexe 2004*
(2003. év=100,0)

- I. Közép-magyarországi régiók: 1. Budapest, 2. Pest megye
 II. Közép-dunántúli régió: 3. Fejér, 4. Komárom-Esztergom, 5. Veszprém megye
 III. Nyugat-dunántúli régió: 6. Győr-Moson-Sopron, 7. Vas, 8. Zala megye
 IV. Dél-dunántúli régió: 9. Baranya, 10. Somogy, 11. Tolna megye
 V. Észak-magyarországi régió: 12. Borsod-Abaúj-Zemplén, 13. Heves, 14. Nógrád megye
 VI. Észak-alföldi régió: 15. Hajdú-Bihar, 16. Jász-Nagykun-Szolnok, 17. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
 VII. Dél-alföldi régió: 18. Bács-Kiskun, 19. Békés, 20. Csongrád megye

* A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.

A fentiekből is kitűnik, hogy 2004-ben a legjobban, illetve a legkevesbé teljesítő régiók fejlődési üteme között 11 százalékpont volt a különbség, valamelyest nagyobb, mint egy évvel korábban. A skála két végén álló régióktól eltekintve a többi öt térség viszonylatában ugyanakkor a közeledés irányába ható tendenciák érvényesültek. A növekedés mértékét tekintve figyelemre méltó változás, hogy Közép-Magyarország vezető helyét 2004-ben Észak-Magyarország vette át. Ez a határozottan kedvező irányú és erőteljes elmozdulás az utóbbi térség korábbi években felhalmozódott elmaradását mérsékelte, s egyben pozitív irányú folyamat elindulásának kezdetét jelentheti.

A megyék viszonylatában regisztrálható eltérések a régióként érzékelhetőnél jóval nagyobbak. Említést érdemlő visszaesés (5%-os) lényegében csak Baranya megyében mutatkozott (további néhány megyében a bázistól alig elmaradó volt a teljesítés), míg a másik oldalt 17-24% közötti növekedéssel továbbra is három dunántúli megye: Komárom-Esztergom, Zala és Somogy képviselte. A korábbinál lényegesen kedvezőbben alakult a Borsod-Abaúj-Zemplén és a Heves megyei vállalkozások 2004. évi ipari teljesítménye, körükben az egy év alatti bővülés összességében 15-16% körüli volt.

Összességében elmondható, hogy a 2004. évi folyamatok leginkább a korábban is iparosodottabb körzetek helyzetének további erősödését eredményezték.

Az iparosodottság 2004. évre kialakult, térségenként igen különböző szintje jól tükröződik az ipari termelés egy lakosra vetített összegének eltérésében. E mutatószám értéke az elmúlt évben országos átlagban 1,5 millió forint volt, mely régióként 0,8, illetve 3,3 millió forint közötti intervallumban szóródott. Az előbbi a legkevesbé iparosodott Dél-Alföld, az utóbbi pedig a Közép-Dunántúl mutatószáma. A megyénkénti különbségek e tekintetben is számottevőbbek, a két pólus között több mint kilencszeres a különbség. (A 2004. évi adatok szerint egy lakosra Baranya megyében kevesebb mint 0,7 millió forint ipari termelési érték, ugyanakkor Komárom-Esztergomban 5,9 millió forint volt számítható.)

Az egy lakosra jutó ipari termelés értéke*, 2004

Egy lakosra jutó ipari termelés értéke, millió Ft	Régió	Megye/főváros
– 1,0	Dél-Dunántúl Észak-Alföld Dél Alföld	Baranya, Tolna, Nógrád, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád
1,1 – 2,0	Közép-Magyarország Észak-Magyarország	Budapest, Veszprém, Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok
2,1 – 3,0	Nyugat-Dunántúl	Vas, Zala
3,1 – 4,0	Közép-Dunántúl	Fejér, Győr-Moson-Sopron
4,1 – 5,0	-	-
5,1 –	-	Komárom-Esztergom

* A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai alapján.

2004-ben országos szinten az ipari ágazatok többsége kisebb-nagyobb mértékben bővíteni tudta termelését; a gazdasági ág egészében mutatkozó növekedés kizárólag a külpiaci értékesítés felfutásából adódott. A közepes és nagyobb méretű vállalkozások információinak összegzése alapján a belföldi eladások lényegében bázis közeli szintje mellett a kivitel 15%-kal bővült.

Az egyes térségek iparának fejlődését elsődlegesen a termelés szerkezete, az exportképes termékek, illetve ágazatok súlya és szerepe befolyásolta. A magasabb exporthányad többnyire a termelés dinamikusabb bővülését tette lehetővé.

Az export arányának és a termelés növekedésének összefüggése az iparban*, 2004

Termelés volumenindexe, 2003=100,0	Export aránya, %			
	– 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 70,0	70,1 –
– 100,0	Zala, Baranya	Békés, Csongrád	Jász-Nagykun-Szolnok	Vas
100,1 – 105,0	Hajdú-Bihar		Fejér, Szabolcs-Szatmár-Bereg	
105,1 – 110,0	Tolna	Budapest	Pest, Nógrád	Győr-Moson-Sopron
110,1 – 115,0		Bács-Kiskun	Veszprém	
115,1 –		Heves	Borsod-Abaúj-Zemplén	Komárom-Esztergom, Somogy

* A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján.

Az előző évinél gyorsabb növekedést országosan főként az exportorientált gépipari alágak alapozták meg. A gépiparon belül a villamosgép- és műszergyártás, valamint a járműgyártás emelkedett a legdinamikusabban. Az élelmiszeripari és a könnyűipari ágazatok teljesítményét viszont 2004-ben csökkenés jellemezte. Az élelmiszer-, ital-, dohánygyártásban a termelés mérséklődésében az EU-csatlakozást követően megváltozott szabályozórendszer (importvám, exporttámogatás megszűnése) mellett az erősödő importverseny is szerepet játszott.

A fentiekből is következik, hogy az értékesítési lehetőségek alakulása elsődlegesen azon térségek fejlődésének kedvezett, amelyekben nagyobb és egyre növekvő a gépipar szerepe. 2004-ben már ez az ágazat produkálta az ország ipari termelésének közel a felét, amellett, hogy a térségenkénti arányok meglehetősen különbözőek. Az egyik legdinamikusabban fejlődő országrészben, a Közép-Dunántúlon az elmúlt évben a gépipar adta az ipari termelés kétharmadát (a régió megyéi közül Komárom-Esztergomban több mint nyolctizedét), míg a leginkább elmaradó két alföldi körzetben ez az arány még az egynegyedrészt sem érte el. Az Észak- és a Dél-Alföldön relatíve jelentősebb viszont a világpiacon kevésbé versenyképes, s így általánosan csökkenő produktumú élelmiszeripari, valamint a hagyományos könnyűipari ágazatok (textil-ruházat, a fa-papír-nyomdaipar) szerepe.

A termelési érték megoszlása ágazatok szerint*, 2004

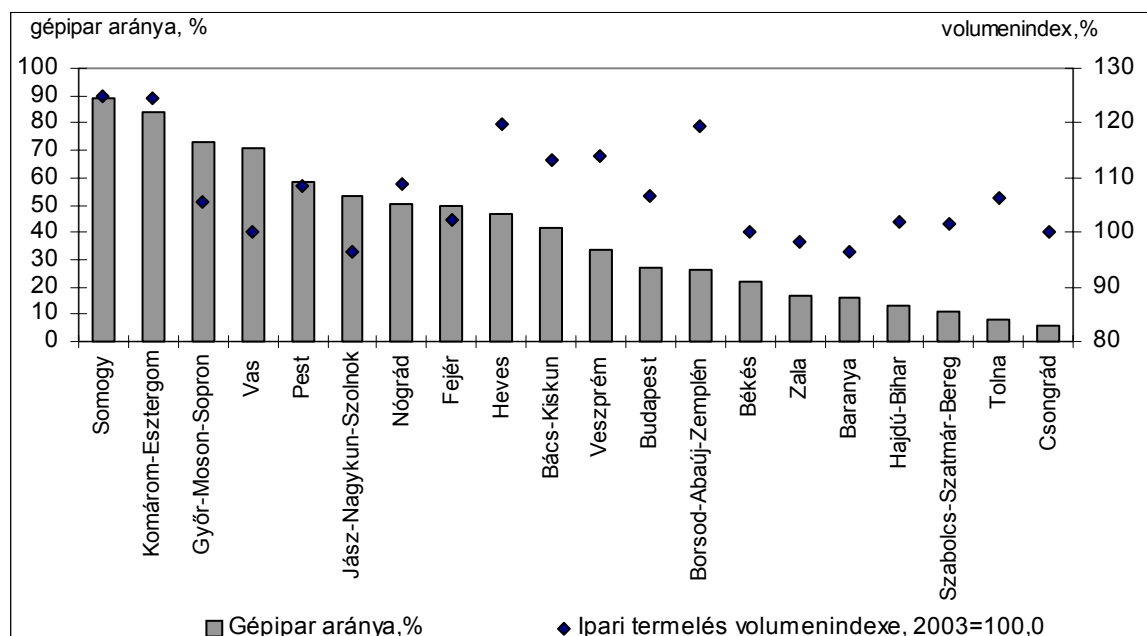
(százalék)

Régió	Bányász- zat és energia- ellátás	Feldolgo- zóipar	Ezen belül				
			élelmi- szeripar	textil- ruházati ipar	fa-, papír-, nyomda- ipar	vegyipar	gépipar
Közép-Magyarország	11,7	88,3	13,4	1,3	5,5	27,5	34,4
Közép-Dunántúl	3,7	96,3	5,2	0,3	1,4	5,4	65,6
Nyugat-Dunántúl	7,7	92,3	8,4	2,8	2,8	3,7	68,6
Dél-Dunántúl	17,4	82,6	13,9	2,7	1,1	0,8	59,8
Észak-Magyarország	11,7	88,3	12,0	1,2	0,3	28,3	33,8
Észak-Alföld	19,9	80,1	20,5	9,8	6,8	14,9	23,9
Dél-Alföld	13,3	86,7	34,7	2,5	5,6	7,4	24,0
ORSZÁG ÖSSZESEN	10,3	89,7	12,3	2,1	3,3	14,1	48,1

* A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján.

A 2004. évi folyamatokat vizsgálva külön ki kell emelni Észak-Magyarország két megyéjét, konkrétan Borsod-Abaúj-Zemplént és Hevest, melyek kedvező eredményeiben szintén a gépipar fellendülése volt a meghatározó (bár az ágazat részaránya ezekben a megyékben nem kiemelkedő).

A termelés volumenindexe és a gépipar aránya az ipari termelésből*, 2004

* A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján.

Az ipari termelés régiónkénti koncentrációja – a 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai alapján – változatlanul magas, 2004-ben az országos ipari produktumnak 43%-a két dunántúli térségből (a közép- és a nyugat-dunántúliból) származott, ezen belül majdnem egynegyede Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyékből. A harmadik dunántúli régió (Dél-Dunántúl) részesedése viszont mindössze 6%-os volt, ami továbbra is a legalacsonyabb arányt jelenti. Minimális csökkenés volt tapasztalható Közép-Magyarország esetében, a Dunától keletre pedig kizárólag Észak-Magyarország pozíciója erősödött.

Az ipari termelés megoszlása területi egységek szerint

Régió	(százalék)	
	2003	2004
Közép-Magyarország	24,8	24,3
Közép-Dunántúl	23,2	24,0
Nyugat-Dunántúl	19,3	18,6
Dél-Dunántúl	6,1	6,0
Észak-Magyarország	9,2	10,2
Észak-Alföld	9,8	9,5
Dél-Alföld	7,4	7,3
ORSZÁG ÖSSZESEN	100,0	100,0

2004-ben az ipari termelés növekedése a létszám csökkenése mellett ment végbe, így a fajlagos élőmunkaráfordítás mérséklődött. A termelékenység színvonala, az ipar egészét tekintve országosan 11%-kal javult. A mutatószám értéke az egyes iparágakban, ágazatokban továbbra is igen különböző, annak nagyságát befolyásoló számos tényező közül mindenekelőtt ki kell emelni a termelési sajátosságokat, az eltérő eszköz-, illetve élőmunkaigényt. Általánosan jellemző, hogy azokban a térségekben, ahol a gépipar szerepe nagyobb, ott a termelékenység kiemelkedő (például Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron megyék), s a javulás többnyire látványos volt.

A mutatószámok mértéke és alakulása arra enged következtetni, hogy a nyugati országrész egyes térségeiben (a Nyugat- és a Közép Dunántúlon, azon belül is különösen Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyékben) a termelés technikai színvonala, tőkeellátottsága az országos átlagnál lényegesen kedvezőbb, szervezettsége és intenzitása magas és növekvő. Az ország középső és keleti részében más a helyzet: egy alkalmazásban álló átlagosan 10-25 millió forint értéket állított elő oly módon, hogy a termelékenység növekedése általában az országosan jellemzőnél szerényebb mértékű volt. A nagyobb élőmunkaigényű, s feltehetően alacsonyabb műszaki színvonalú gyártás tehát csak mérsékeltebben korszerűsödött és szerkezetében is lassabban alakult át, mint a Dunántúl dinamikus fejlődő térségeiben, bár a változás jelei itt is – 2004-ben főként Észak-Magyarországon – érzékelhetőek.

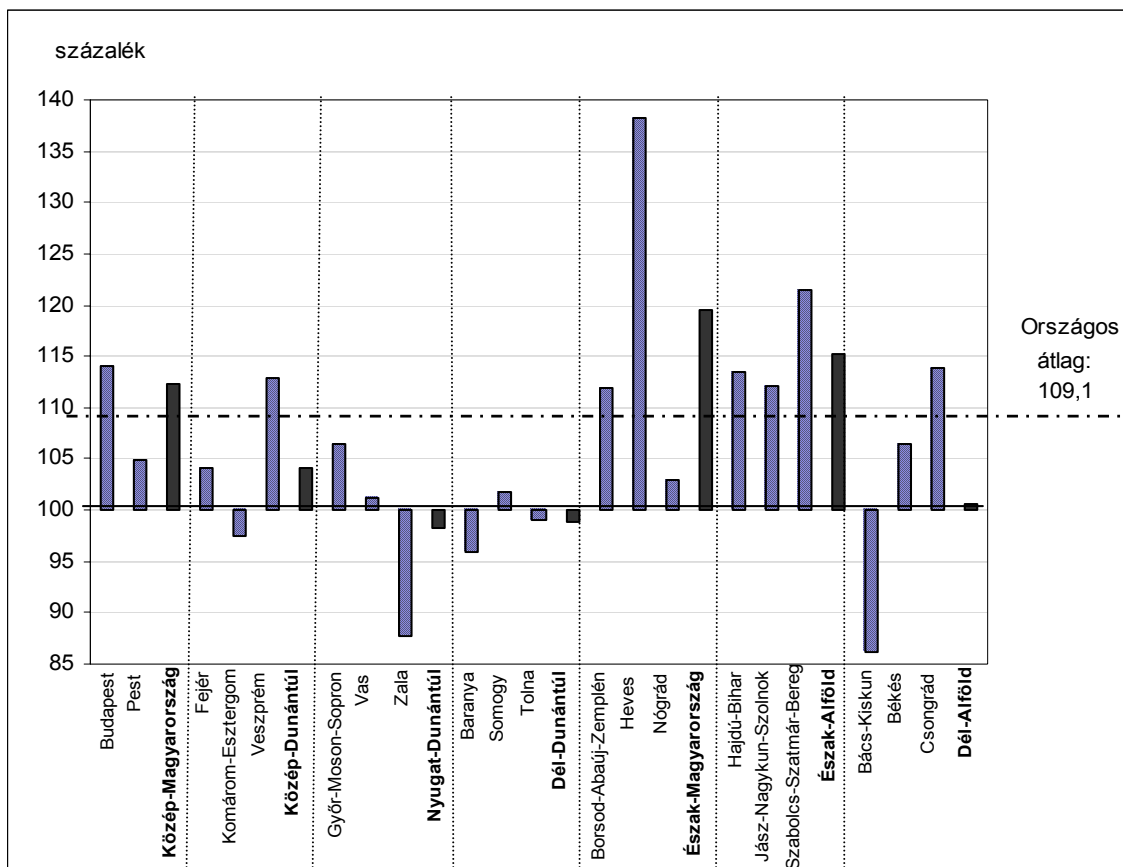

Építőipar

2004. évben országosan a legalább 5 főt foglalkoztató építőipari szervezetek teljesítménye összehasonlítható áron 9,1%-kal haladta túl az egy évvel azelőtti, amelyben szerepe volt az építési jellegű beruházások volumenének 9%-os, valamint az átadott lakások számának szintén különösen dinamikus, 24%-os bővülésének. Emellett a termelés növekedésének forrását elsősorban az úthálózat-fejlesztési munkákat végző nagy, legalább 300 főt foglalkoztató építőipari szervezetek termelésének 40%-os fellendülése jelentette.

Az ország csaknem valamennyi régiójában – a nyugat- és a dél-dunántúli régió kivételével, ahol 1-2%-os csökkenés jelentkezett – nőtt az építőipari szervezetek termelésének volumene. Legnagyobb mértékben – 20, illetve 15%-kal – Észak-Magyarországon és az Észak-Alföldön, ahol a legnagyobb útépitések folynak. A megyék közül kiemelkedő – 38, illetve 21%-os – felfutás jelentkezett Heves megyében és Szabolcs-Szatmár-Beregben, de átlag feletti – 12-14%-os – volt a dinamika a budapestiek mellett a Csongrád, a Hajdú-Bihar, a Veszprém, a Jász-Nagykun-Szolnok és a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű építőipari szervezetek esetében is.

**Az építőipari termelés volumenindexe, 2004
(2003. év=100,0)**

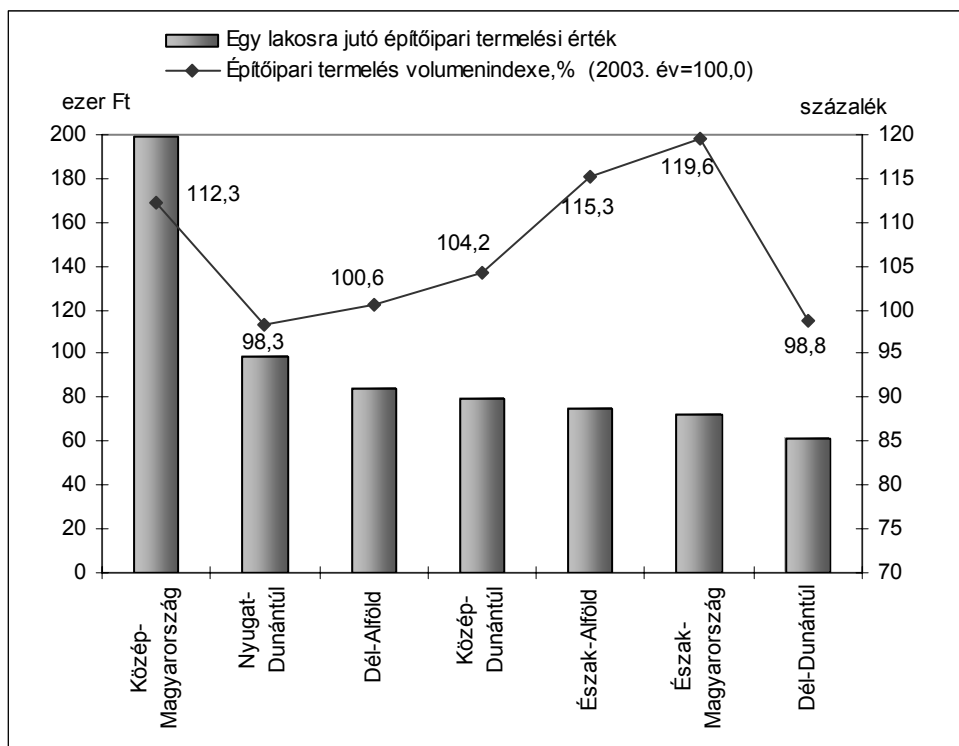

Bár a Nyugat-Dunántúlon regisztrált építőipari szervezetek termelése nem érte el a megelőző évi szintet, népességarányos építőipari termelési értéke alapján ez a régió a második Közép-Magyarország után. Megyénként nézve a térséget, az előző évinél 12%-kal kevesebbet produkáló Zala megye pedig az egy főre jutó építőipari termelési értéke alapján a megyék sorában Csongrádot követően a második. Nyugat-Dunántúlon a beruházások, s azon belül a lakásépítések is országos viszonylatban kedvezően alakultak.

2003. évi produktumától szintén elmaradó Dél-Dunántúl a legkisebb termelési értéket mondhatja magának. Itt a helyi székhelyű gazdasági szervezetek beruházásai is a legkisebb részét – mindössze 6%-át – jelentették az országos szinten megvalósult beruházásoknak, s a lakásépítések visszaesése se teremtett kedvező feltételeket az építőipar számára. Így a dél-dunántúli építőipar termelési értéke az előzőekben említett nyugat-dunántúlinak a kétharmadát sem éri el. Ebben a térségben Baranya és Tolna megyékben a gazdasági ág alacsony teljesítőképessége összefüggésbe hozható azzal, hogy az építőipar leginkább kisvállalkozásokra alapozott, – közepes méretű vállalkozást is csak néhányat találunk –, ami korlátozott lehetőséget teremt a fővállalkozói feladatokért folyó versenyben. Baranya építőipari teljesítményének fajlagos mutatójától csak Nógrád megyéé marad el.

A két szélső esetet, a minden tekintetben kiemelkedő pozíciót elfoglaló Közép-Magyarországot és az annak ellenpólusát megtestesítő Dél-Dunántúlt nem számítva megállapítható, hogy az alacsonyabb fajlagos építőipari mutatóval bíró régiók teljesítménye növekedett általában nagyobb mértékben.

Az építőipari termelési érték és a termelés volumenének változása, 2004

Mezőgazdaság

Az Alföldön és Dél-Dunántúlon a természeti adottságokból következően a mezőgazdaság nyilvánvalóan fontos alkotóeleme a térségek gazdaságának. E területeken az összes bruttó hozzáadott érték 6-8%-át ebben az ágazatban állították elő, míg Közép- és Nyugat-Dunántúlon, továbbá Észak-Magyarországon egyaránt 4-4%-át. Közép-Magyarország régióban a főváros mezőgazdaságának nem számottevő volta miatt az ágazat GDP-hez való hozzájárulása a legalacsonyabb.

A mezőgazdasági termékek 2004. évi termelésének volumene országosan 22,6%-kal meghaladta az előző évit. A két fő ágazat közül a növénytermesztés teljesítménye kiemelkedően, 49,3%-kal nőtt, az állattenyésztésé viszont 6,9%-kal csökkent. Mivel megyei vagy regionális részletezettségű értékek és az ezekből számított volumenindexek nem állnak rendelkezésre, ezért ezek hiányában a fontosabb növények terméseredményei és az állatállomány alakulása alapján alkothatunk képet a területi különbségekről.

A növénytermesztés területén az elmúlt évben elért kiváló teljesítmények kivételesen kedvező időjárási viszonyok közepette, s főként annak köszönhetően születtek. Gabonafélék közül országosan búzából – a korábbinál 5%-kal nagyobb területen – több mint 6 millió tonna termett. Ez a mennyiség kétszerese a szokásosnál jóval alacsonyabb 2003. évinek. A rekordtermés a vártnál jobb minőséggel párosult. A kedvező – nem aszályos – időjárás, valamint az újból javuló termeléstehnológiai színvonal együttesen járult hozzá, hogy a búza országosan 5,1 tonnás hektáronkénti hozama is „rekordközel” lett. A búzatermesztésben elért fajlagos eredményeik alapján a régiók a 2003-ra kialakult rangsorhoz képest is átrendeződtek, az Alföldön a talajban levő tápanyagok a csapadékos időjárás hatására jobban feltáródtak, így az egységnyi területen elért hozamok megelőzték a korábban vezető pozícióban levő dunántúli régiókat.

A másik legjelentősebb gabonaféléből, a kukoricából a 2003. évinél közel 4%-kal nagyobb területről 84%-kal több, azaz 8,3 millió tonna termett az országban. A hektáronkénti 7 tonnás átlaghozama minden eddiginél nagyobb. A legjobb eredmény (7640 kg/ha) 2004-ben is Dél-Dunántúlon volt jellemző. Közép-Magyarországon és Dél-Alföldön pedig az általánosanál jóval intenzívebben nőtt az egységnyi területre jutó hozam.

Az ipari növények közül a cukorrépa termőterülete 2004-ben 17%-kal növekedett az előző évhez képest. Az EU-csatlakozás után életbe lépő felvásárlási árak a répatermelés növelésére ösztönözték a termelőket. A kedvező időjárás országos átlagban hektáronként közel 51 tonnás termésátlagot eredményezett. A nagyobb termőterület és a 2003. évinél 45%-kal magasabb átlaghozam következtében 2004-ben 3,1 millió tonna cukorrépa termett. Ez a termés mennyiség az előző évinél 1,3 millió tonnával (73%-kal) nagyobb, s a cukortartalom is – beltartalmi mutatók alapján – kedvezőbben alakult. A feldolgozógyárak Dél-Dunántúlról több mint kétszeres, Észak-Magyarországról közel dupla mennyiségű répához jutottak. Közép-Dunántúlról az előző évinél 84%-kal, az Alföldről 70%-kal, a fennmaradó két régióból pedig 60% körüli mennyiséggel nőtt a nyersanyagfelvásárlás.

A napraforgó-termesztés tavalyi országos eredménye: közel egyharmaddal javuló hozamok mellett 21%-os terméstöbblet, összesen 1,2 millió tonna, rekord mennyiség. A 2500 kg/ha-os termésátlag 14%-kal múlta felül a korábbi – 1986-ban elért – legnagyobbat.

Az olajos mag termésnövekedése régióként általános volt, üteme 5-60% között szóródott. 2003-hoz képest a termésmennyiség legkevesbé Észak-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon nőtt, míg leginkább Közép-Magyarországon. A többi négy régióban 17 és 28% közötti volt a napraforgó termésének előző évhez viszonyított emelkedése.

A burgonya területe 2004-ben nem változott, de közel egyharmaddal több termést – országosan összesen 767 ezer tonnát – takarítottak be, mint az előző évben. Így átlaghozama – 25 t/ha – majdnem 60%-kal múlta felül a 2003. évit. Termésmennyisége egyetlen térségben, Észak-Magyarországon csökkent 12%-kal, a többi régióban 9% és 81% közötti volt az előző évhez mért növekedés. Az előbbi mértékű gyarapodás Nyugat-Dunántúlon, míg az utóbbi Dél-Alföldön történt.

**A termésmennyiségek és a termésátlagok alakulása régióként, 2004
(2003. év=100,0)**

Megnevezés	Közép-Magyar-ország	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Magyar-ország	Észak-Alföld	Dél-Alföld	Ország összesen
Termésmennyiség								
Búza	303,0	191,4	162,8	154,4	237,3	238,0	220,4	204,7
Kukorica	226,7	171,5	160,6	175,4	156,5	181,6	224,2	183,5
Cukorrépa	161,4	183,7	157,4	207,2	194,7	169,7	173,4	172,7
Napraforgó	160,2	127,5	107,5	126,5	104,8	124,0	117,1	120,7
Burgonya	114,6	128,3	109,0	119,2	88,1	141,3	181,1	131,7
Termésátlag								
Búza	270,1	187,9	158,7	148,3	223,7	217,6	212,5	194,3
Kukorica	229,3	173,7	152,4	166,8	166,7	171,0	216,7	177,2
Cukorrépa	167,3	135,3	128,8	156,8	147,4	142,7	161,9	145,1
Napraforgó	148,7	128,4	113,2	126,0	127,2	136,6	132,3	131,6
Burgonya	119,8	163,1	180,6	151,3	172,2	158,4	181,7	158,6

Gyümölcsből az országban 2004-ben 1 millió 38 ezer tonna termett. Ez a mennyiség az előző évinél 43%-kal nagyobb. A 2003. évhez viszonyított terméstöbblet általános, a fontosabb gyümölcsök közül egyedül körtéből lett kevesebb. A meghatározó faj továbbra is az alma, mely az összes gyümölcstermés kétharmadát tette ki. Ez a gyümölcs területarányát és termésmennyiségét tekintve is Észak-Alföld jellemzője, csakúgy mint a meggy és a szilva. Hazánk ültetvényszerkezetében Észak-Magyarország a cseresznye és a kajszi területekben vezet, míg az őszibarackosok Dél-Alföldet, a körtések pedig Nyugat-Dunántúlt jellemzik.

A leszüretelt szőlő mennyisége 2004-ben 789 ezer tonna volt, 36%-kal több az előző évinél. Ezen ültetvényekben a két vezető régió továbbra is Dél-Alföld és Észak-Magyarország.

Az állattenyésztésben 2004-ben kedvezőtlenül hatott az állandósult piaci zavarok (keresletcsökkenés, alacsony felvásárlási árak, fizetési késedelem, támogatás hiánya) okozta bizonytalanság. A 2003. évi magas takarmányárak nyomán romlott az állattartás jövedelmezősége. A helyzet 2004 második felétől kissé javult, az árak emelkedni kezdtek, s élénkült a külpiaci kereslet.

A fentiek mellett 2004. év végi adatok alapján az ország állatállománya tovább csökkent. 2003 decemberéhez képest kevesebb szarvasmarhát, sertést és baromfit tartottak, növekedést csak a juhállománynál regisztrálhattak.

A szarvasmarhatartás feltételeit a tejtermelő ágazatban az alacsony felvásárlási áron felül a feldolgozók részéről jelentkező fizetési késedelem, valamint az olcsó importtej megjelenése is nehezítette. A húsmarhatartás lehetőségei azonban egyértelműen javultak 2004-ben. Éves szinten 11%-kal növekedett a vágómarha felvásárlási ára, miközben a takarmánybőség miatt 40%-kal csökkent a szálastakarmány-széna és 23%-kal a takarmánykukorica ára. A vágómarha iránt 2004. év folyamán a külpiacokon is élénk kereslet mutatkozott. Mindezek mellett az országos szarvasmarha-állomány – Közép- és Észak-Magyarországon mért 7%-os és 4%-os növekedés, Nyugat-Dunántúlon tapasztalt stagnálás, valamint a többi régióban végbement 1-6%-os mérséklődés egyenlegeként – tavaly 2%-kal csökkent, és 723 ezret tett ki.

A sertésállomány 2004. évi erőteljes (17%-os) csökkenését az előző évi romló vágósertés – takarmány árárány már előre vetítette. A termelők jelentős része kevesebb állatot tartott, vagy a tenyésztés felhagyásával reagált a kedvezőtlen piaci, szabályozási viszonyokra. 2004 októberében a haszonállat-támogatás megszüntetése tovább növelte a sertéságazat feszültségeit. Az állománycsökkenés az ország mind a hét régiójában egyöntetűen végbement. Legkevesbé (1%-kal) apadt a sertések száma Nyugat-Dunántúlon, míg a másik szélső értéket képviselő Észak-Magyarországon 31%-os volt a fogyás egy év alatt. A legtöbb sertést tartó régióban, Dél-Alföldön is 14%-kal volt kevesebb állat az ólakban, mint 2003. december 1-jén.

A jelentősebb haszonállatok közül országosan egyedül a juhok száma nőtt. Egy év alatt 8%-os emelkedés mellett állományuk 1,4 millió lett. Három régióban (Közép-Magyarország, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl) gyarapodást, kettőben (Észak-Alföld, Közép-Dunántúl) szinten tartást, míg Nyugat-Dunántúlon és Észak-Magyarországon csökkenést lehetett regisztrálni.

2004 végén a baromfiállomány zömét – közel 80%-át – kitevő tyúkféle az országban 33 millió volt, számuk egy év alatt 4,7 millióval csökkent. A változás az egyéni gazdaságokban ment végbe, aminek oka elsősorban az EU által előírt tartási körülmények szigorodására vezethető vissza. A másik ok, hogy a támogatás hiányában a broiler-előállítók számára komoly konkurenciát jelent az olcsó importcsirke megjelenése a hazai piacon. A hét régió közül csak Közép-Magyarországon nőtt a tyúkfélék állománya, de ennek ellenére is itt található a legkevesebb belőlük. A legnagyobb arányú csökkenés – több mint 20%-os – pedig Észak-Magyarországot és Dél-Dunántúlt jellemezte.

Az állatállomány* alakulása régióként, 2004
2003. év=100,0

Megnevezés	Közép-Magyar-ország	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Magyar-ország	Észak-Alföld	Dél-Alföld	Ország összesen
Szarvasmarha	107,2	95,0	100,7	93,5	104,1	98,9	94,2	97,8
Sertés	80,6	74,0	99,4	87,7	68,7	79,6	86,1	82,6
Juh	174,7	100,8	92,0	108,3	91,8	100,6	113,2	107,8
Tyúkféle	105,7	86,5	89,4	77,9	76,4	89,8	90,7	87,5

* December 1-jei adatok alapján.

A régiók mezőgazdaságának 2004. évi helyzetét illetően az időjárás következtében a szántóföldi növénytermesztés, valamint a gyümölcs- és szőlőtermelés kimagasló eredményei miatt kivételesen kedvező gazdasági év a hagyományosan is élen elhelyezkedő déli régiók mellett főként Észak-Alföld pozícióját javította.

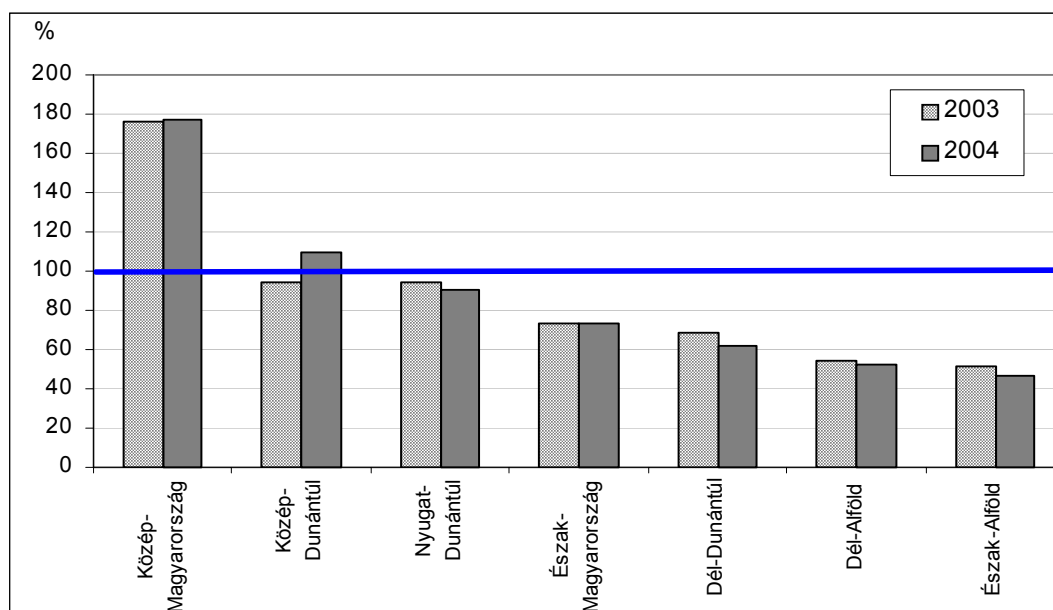
A GAZDASÁGI TELJESÍTMÉNYEKET BEFOLYÁSOLÓ NÉHÁNY FONTOSABB TÉNYEZŐ

Beruházás

A 2000-2003 közötti időszakot tekintve a beruházási érték évenkénti átlagos emelkedése a kevésbé fejlett régiókban jellemzően nagyobb mértékű volt, mint a fejlettebb térségekben. Ebből adódóan a fajlagos (egy lakosra jutó) beruházási érték között meglévő igen számottevő mértékű különbségek némileg mérséklődtek. Eközben a közép-magyarországi régió dominanciája a korábbiaknál kisebb lett ugyan, de változatlanul jelentős maradt; a teljesítés közel fele realizálódott a térségben.

A területi különbségek mérséklődésének irányába ható folyamat a 2004. évi előzetes adatok szerint megszakadni látszik. Az investíciókat a kivitelező székhelye (vagyis nem a realizálás helyszíne) szerint tekintve, a meglévő területi különbségek valamelyest növekedhettek. A gazdasági szervezetek (vállalkozások, költségvetési és non-profit szervezetek együttes) egy lakosra jutó beruházási teljesítményértéke a szélsőértékeket mutató közép-magyarországi, valamint az észak-alföldi, dél-alföldi régiók között több mint háromszoros eltérést mutattak. Az egy évvel korábbi adatok az előbbinél valamivel kisebb különbséget jeleztek. A területi eltérések hátterében továbbra is az erőteljes közép-magyarországi koncentráció áll; 2004-ben érdemi növekedés kizárólag a Közép-Dunántúlon volt tapasztalható, mely országrész az utóbbi években egyre dinamikusabban fejlődik. Összességében az egy évvel korábbihoz hasonló nagyságrendű fejlesztések valósultak meg Észak-Magyarországon, míg a többi régióban némi mérséklődés érzékelhető.

Egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték régióként az országos átlag százalékában*

* A gazdasági szervezet székhelye szerinti számbavétel alapján, folyó áron.

A közép-dunántúli kedvező folyamatot egy megye, Komárom-Esztergom teljesítményének alakulása magyarázza, ahol a fajlagos beruházási érték a jelentős ipari investíciók hatására kiemelkedő, a főváros után a legmagasabb volt. A fővárosban ezzel ellentétben a piaci szolgáltató szféra investíciói eredményeztek jelentős fejlesztéseket. A fővárost és a megyéket tekintve Budapest és Komárom-Esztergom mellett csak Győr-Moson-Sopronban haladta meg az egy lakosra jutó beruházási érték az országot.

Beruházási teljesítményérték * és a GDP, 2004

Régió, megye	Milliárd Ft	Ezen belül a		Egy lakosra jutó beruházási érték		Egy lakosra jutó 2003. évi GDP
		a verseny-szférába	az iparba			
		tartozó szervezetek beruházásainak aránya, %		ezer Ft	az országos átlag %-ában	
Budapest	1 140,3	82,1	22,6	670,7	245,7	207,9
Pest	233,6	86,4	34,1	206,0	75,5	89,2
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>1 373,8</i>	<i>82,8</i>	<i>24,6</i>	<i>484,8</i>	<i>177,6</i>	<i>161,0</i>
Fejér	105,1	81,5	59,3	244,9	89,7	94,7
Komárom-Esztergom	166,9	93,9	82,5	528,3	193,5	105,1
Veszprém	59,6	80,0	51,1	162,0	59,3	78,9
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>331,6</i>	<i>87,5</i>	<i>69,5</i>	<i>297,9</i>	<i>109,1</i>	<i>92,4</i>
Győr-Moson-Sopron	146,6	91,0	73,1	333,3	122,1	119,7
Vas	62,9	88,9	66,3	236,3	86,6	104,7
Zala	36,9	77,9	34,2	124,5	45,6	92,1
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>246,4</i>	<i>88,5</i>	<i>65,5</i>	<i>245,9</i>	<i>90,1</i>	<i>107,6</i>
Baranya	78,3	82,9	57,4	195,1	71,5	74,5
Somogy	52,2	75,2	30,9	156,7	57,4	68,0
Tolna	34,1	82,9	47,7	138,5	50,7	71,6
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>164,5</i>	<i>80,5</i>	<i>47,0</i>	<i>167,8</i>	<i>61,5</i>	<i>71,6</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	169,3	83,8	70,9	230,3	84,4	62,8
Heves	66,2	85,6	63,1	204,4	74,9	73,4
Nógrád	18,7	67,8	39,3	86,0	31,5	54,1
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>254,2</i>	<i>83,1</i>	<i>66,5</i>	<i>199,2</i>	<i>73,0</i>	<i>64,0</i>
Hajdú-Bihar	93,7	78,6	47,5	170,3	62,4	75,4
Jász-Nagykun-Szolnok	54,1	82,5	51,6	131,3	48,1	65,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	48,8	67,5	27,0	83,7	30,7	55,4
<i>Észak-Alföld</i>	<i>196,6</i>	<i>76,9</i>	<i>43,5</i>	<i>127,2</i>	<i>46,6</i>	<i>65,3</i>
Bács-Kiskun	60,6	81,1	40,1	112,0	41,0	66,4
Békés	55,8	75,9	41,2	142,8	52,3	60,7
Csongrád	76,1	70,5	34,2	179,1	65,6	76,7
<i>Dél-Alföld</i>	<i>192,5</i>	<i>75,4</i>	<i>38,1</i>	<i>141,9</i>	<i>52,0</i>	<i>68,0</i>
ORSZÁG ÖSSZESEN	2 759,6	82,8	41,1	273,0	100,0	100,0

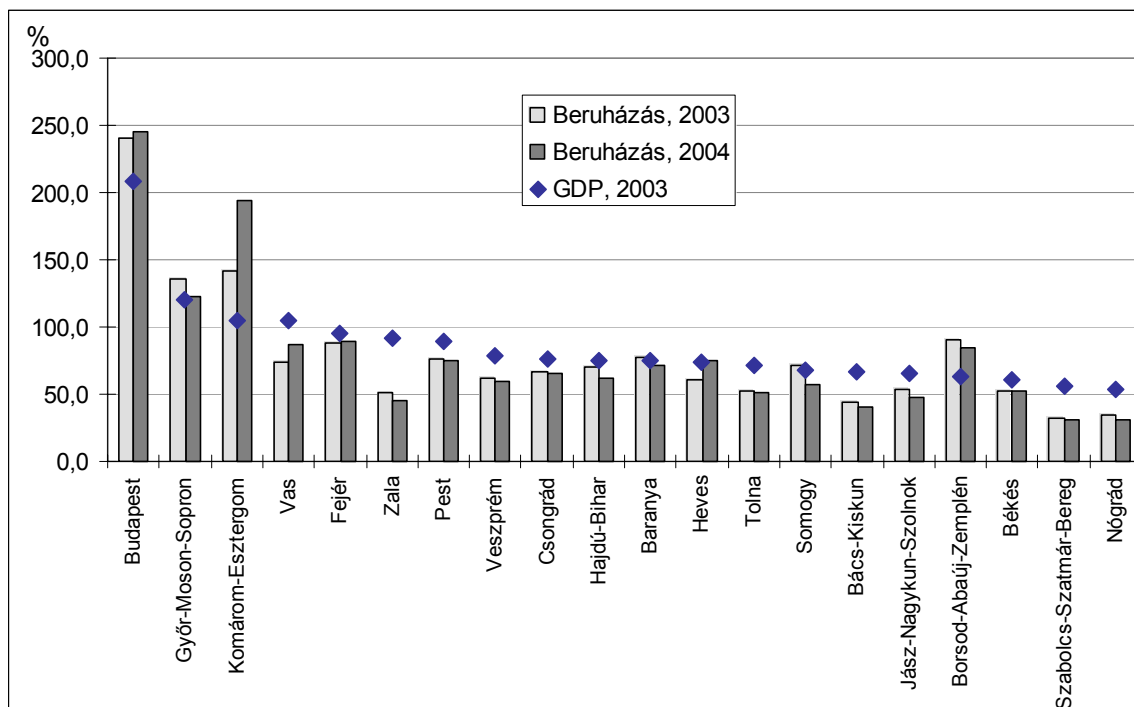
*A gazdasági szervezet székhelye szerinti számbavétel alapján.

Az egy lakosra jutó teljesítményérték a két alföldi régióban volt a legalacsonyabb, ami egyúttal kedvezőtlenebb struktúrával is járt. A vállalkozói szféra investíciói a gazdasági szervezetek beruházásain belül e két régióban képviselték a legkisebb arányt, ezen belül különösen a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei beruházásokon belül volt kis részarányú a vállalkozó szféra szerepvállalása. Ez utóbbihoz hasonló alacsony részarányuk csak Nógrád megyében alakult ki, amely Szabolcs-Szatmár-Bereggel együtt tartósan a fejlettségi rangsor végén áll.

Egy-egy térség gazdasági teljesítményének alakulásában a vállalkozói szféra investícióinak kiemelkedő szerepe van. E kör a gazdasági szervezetek beruházásának több mint nyolctizedét teljesíti. A gazdasági szervezetek mellett a lakossági beruházásokat is számba véve, a vállalkozói szféra a tárgyi eszközök pótlására, bővítésére fordított összeg hattizedét adja. Hozzájárulása a bruttó hozzáadott értékhez szintén ugyanilyen részarányú. Az előbbiből az is következik, hogy a gazdaság teljesítményét komplexen mérő mutató, a GDP, és a beruházási érték szorosan összefügg. A régiók szerinti egy főre jutó GDP-t és az egy főre jutó beruházási értéket egyaránt az országos átlag százalékában vizsgálva a GDP fajlagos mutatójánál három régióban találunk kedvezőbb beruházási arányt. Közülük kettő, Közép-Magyarország és Közép-Dunántúl a GDP alapján számított fejlettségi rangsor elején, a harmadik, Észak-Magyarország pedig a végén áll. A többi régióban a relatív egy lakosra jutó beruházási érték lényegesen elmaradt a GDP hasonló módon számított mutatójától.

**Egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP), egy főre jutó beruházás *
az országos átlag százalékában megyénként
(az egy lakosra jutó GDP szerinti csökkenő rangsorban)**

* A gazdasági szervezet székhelye szerinti számbavétel alapján.

A megyéket tekintve a fejlettségi rangsor végén állók esetében Borsod-Abaúj-Zemplén kivételével rendre jóval nagyobb mértékben maradt el a relatív beruházási összeg, mint ahogyan azt a GDP viszonylagos nagysága alapján várnánk. Eközben a rangsor elején álló fővárosban, Komárom-Esztergomban a gazdasági teljesítményhez mérten is kiugró fejlesztések történtek, és Győr-Moson-Sopronban sem volt ilyen megközelítésben romlás.

A nem piaci szféra investíciói az elmaradott térségekben ugyan nagyobb arányúak, azonban annak egy lakosra jutó értéke jellemzően nem volt nagyobb 2004-ben, mint a fejlettebb térségekben. Így legfeljebb arra elegendőek, hogy a versenyszféra alakította területi különbségeket némileg tompítsák.

Külföldi tőke

A vállalati szektor beruházásának több mint négytizedét a külföldi befektetők eszközölik. E szféra szerepe a magyar gazdaságban igen jelentős, egyrészt méretéből, másrészt a teljes vállalati körre jellemzőnél kedvezőbb jövedelmezőségi, hatékonysági mutatói miatt. (A vállalkozói szféra vagyonának több mint négytizede van külföldi befektetők kezében. A feldolgozóiparban az átlagosnál jóval nagyobb, 60% feletti a külföldiek jelenléte és ebben az ágban befektetéseik jelentős része koncentrálódik.) Fokozódó szerepvállalásukat mutatja, hogy Magyarországon 2000-től a külföldi tőke növekményének egyre nagyobb része (közel kétharmada) származik a visszaforgatott jövedelemből, míg korábban az újonnan beáramló tőke növekedése volt a meghatározó.

A külföldi befektetés nagysága, megoszlása, egy lakosra jutó értéke régiók szerint

Megnevezés	Külföldi befektetés, 2004. év elején		Külföldi befektetés megoszlása. %		Egy lakosra jutó külföldi befektetés, 2004. év elején		Külföldi befektetés aránya a saját tőkéből, ^{a/} 2004. év elején, %
	milliárd Ft	a 2003. év eleji %-ában	2003. év elején	2004. év elején	ezer Ft	a 2003. év eleji %-ában	
Közép-Magyarország	5 406,8	121,6	63,3	62,1	1911	121,4	85,0
Közép-Dunántúl	860,5	149,0	8,2	9,9	773	149,5	92,5
Nyugat-Dunántúl	1 029,1	125,4	11,7	11,8	1026	125,1	94,2
Dél-Dunántúl	157,4	104,4	2,1	1,8	160	105,3	84,2
Észak-Magyarország	478,6	145,1	4,7	5,5	374	146,0	76,8
Észak-Alföld	434,3	118,0	5,2	5,0	281	118,6	92,4
Dél-Alföld	203,3	97,0	3,0	2,3	149	97,2	78,3
ORSZÁG							
ÖSSZESEN ^{b/}	8706,6	124,0	100,0	100,0	861	124,4	86,6

a/ A külföldi érdekltségű vállalkozások körében.

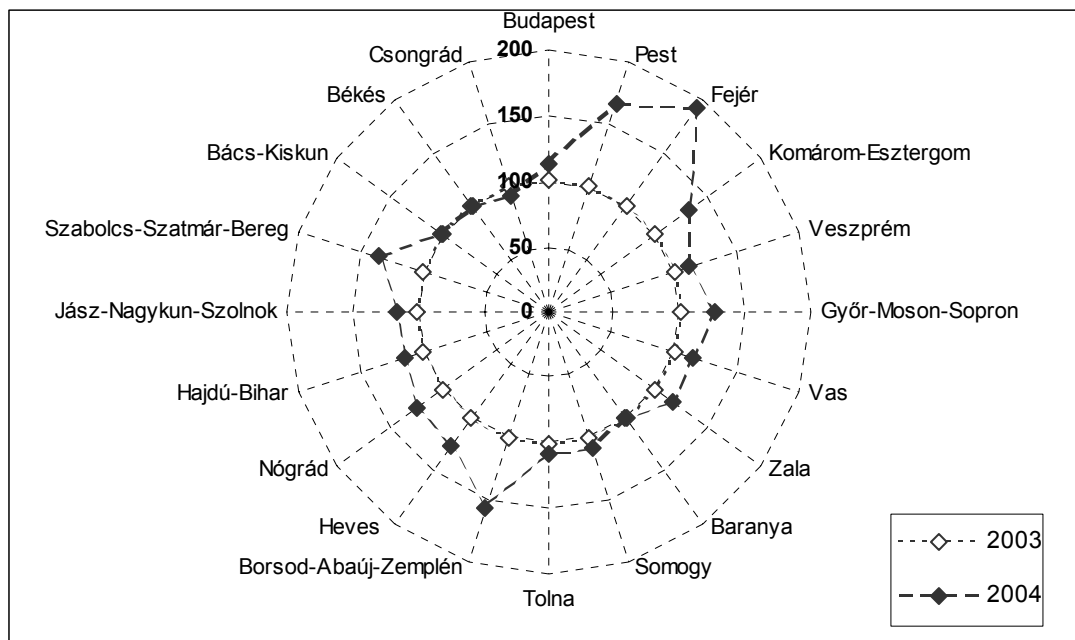
b/ Fel nem osztható befektetésekkal együtt.

A rendelkezésre álló legutóbbi, 2004. év eleji adatok szerint a Magyarországon működő külföldi tőke nagysága 8,7 billió forint volt, 1,2-szerese az egy évvel korábbinak. Dél-Alföld kivételével valamennyi régióban fokozódott a külföldi befektetők jelenléte, a növekedés mértéke azonban egy régió, Észak-Magyarország kivételével ott számottevőbb, ahol a tőke viszonylagos nagysága korábban is nagyobb volt. Ez utóbbiak közül is kiemelkedik Közép-Dunántúl, ahol egy év alatt a külföldi befektetés 1,5-szeresére emelkedett. Az egyik legfejletlenebb régióban, Észak-Magyarországon is igen jelentős mértékben nőtt a külföldi tőke jelenléte, azonban annak korábbi alacsony szintje miatt a javulás összességében viszonylag szerényebb volt.

A megyéket tekintve az egy lakosra jutó külföldi befektetés 2003-ban több megyében is említésre méltóan emelkedett, kiugró mértéket azonban Pest és Fejér megyékben ért el, melyek élmezőnyön belüli pozíciója ezáltal jelentősen javult. A növekmény összességében a rangsor elején állók esetén jellemzően nagymértékű volt, így az első hat térség (Budapest, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pest, Vas és Fejér) előnye számottevően fokozódott. A többi megye közül legjelentősebb mértékben Borsod-Abaúj-Zemplénben nőtt a külföldi befektetők szerepe, ami az utóbbi körön belül a megye pozíciójának jelentős javulását is eredményezte.

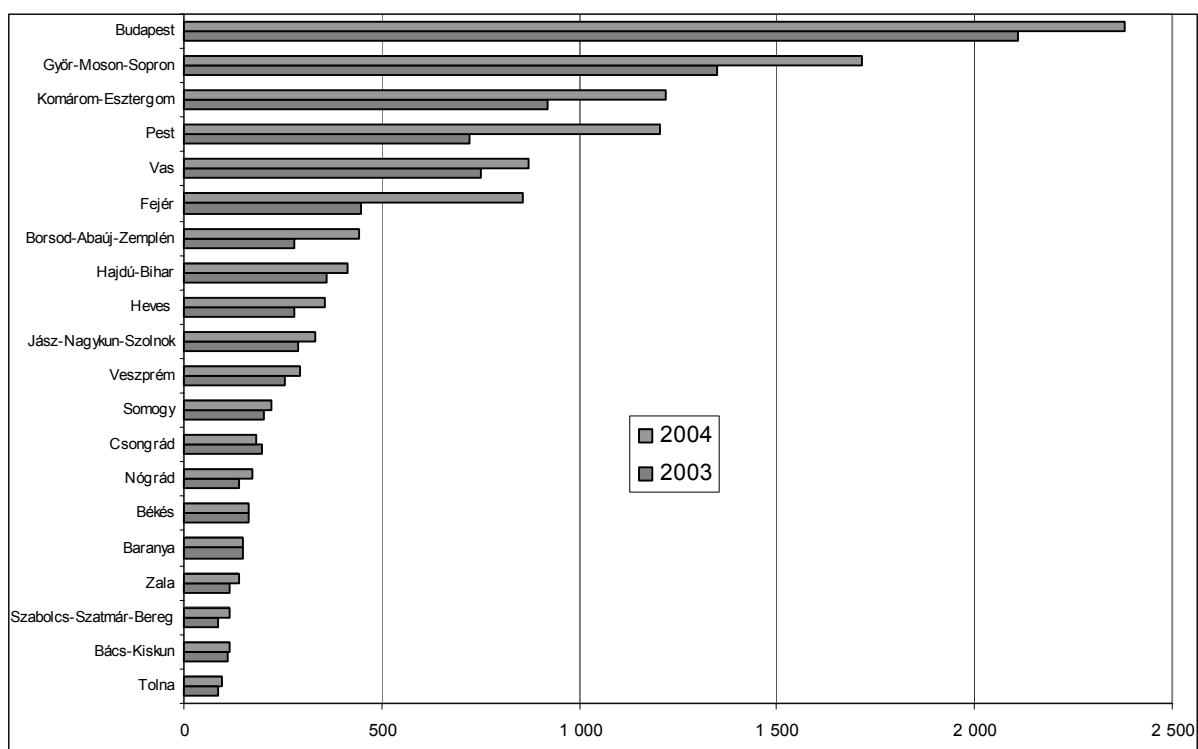
Több kis befektetéssel jellemezhető térségben, mint pl. Szabolcs-Szatmár-Beregben is említésre méltó növekedés történt, ez azonban lényeges javulást a tőke kis értéke miatt nem eredményezett.

**Egy lakosra jutó külföldi befektetés,
2004. év eleje a 2003. év eleje százalékában**

A külföldi tőke területi eloszlása rendkívül egyenetlen, és az arányok csak mérsékelten változnak. A tőke több mint hattizede Közép-Magyarországra koncentrálódik. A térség részesedése az összes befektetésből 2000 óta kissé mérséklődött (a jelen lévő tőke nagyságának emelkedése mellett). A többi régiók közötti különbségek viszont fokozódtak; a két legfejlettebb régióba, Nyugat- és Közép-Dunántúlra a tőke korábbiaknál nagyobb, míg a többi térségbe, Észak-Magyarország kivételével kisebb része jutott.

Egy lakosra jutó külföldi befektetés *, ezer forint

* Év eleji állapot szerint.

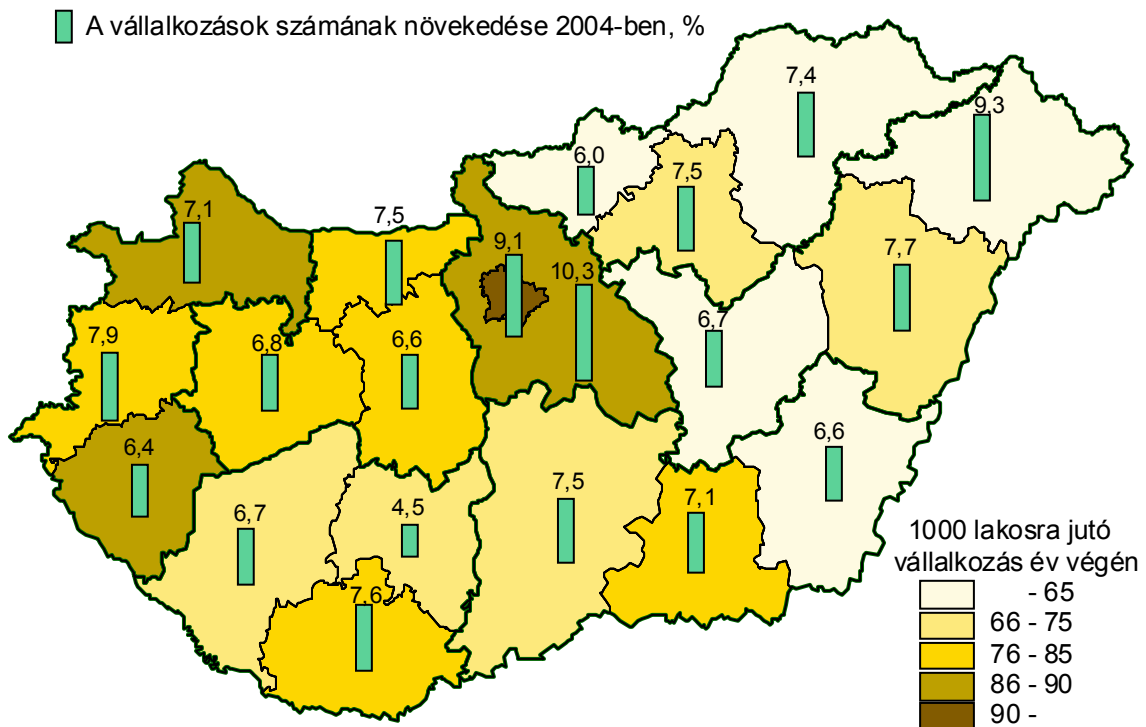
A külföldi tulajdonnal bíró vállalkozásokon belül a külföldiek tulajdoni hányada növekvő, 2004 elején 86% volt. Részesedésük leginkább Közép-Magyarországon nőtt, bár nem itt volt a legmagasabb. Az általános tendenciától eltérően Közép-Dunántúlon, Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön kisebb lett e vállalkozásokon belüli tulajdoni hányaduk, utóbbiban a befektetett tőke csökkenése mellett.

Gazdasági szervezetek

A gazdasági teljesítményeket és a foglalkoztatottságot is befolyásoló gazdasági szervezeti kör Magyarországon 2004-ben valamelyest visszafogottabban élénkölt a korábbiaknál. Számuk december végén 7,4%-kal haladta meg az év elején működőket. A 960 ezer gazdasági szervezet kilencetizede vállalkozásként folytatta tevékenységét. A vállalkozások térségenként hasonló ütemben gyarapodtak, így a meglévő különbségek konzerválódtak. A vállalkozások közel négytizede Közép-Magyarországon,

11–12%-a Dél-, illetve Észak-Alföldön működött. A többi régió részaránya 9–10% közötti. A vállalkozások elterjedtsége, ezer lakosra jutó száma jelenleg is kiugróan magas Budapesten (144). Emellett csak Győr-Moson-Sopronban (90) jut az országos átlagnál (86) több vállalkozás ezer lakosra. A legalacsonyabb vállalkozói aktivitás Borsod-Abaúj-Zemplén mellett Nógrád megyében mérhető, ahol a mutató az országos átlagnak kétharmada.

A vállalkozási aktivitás és a vállalkozások számának változása, 2004 végén

A vállalkozásokon belül folytatódott a társas vállalkozások arányának évek óta tartó erősödése, bár szám szerint még mindig az egyéniek a meghatározóak. A társas vállalkozások számbeli gyarapodásának mértéke az átlagosnál jóval élénkebb (11%) volt Közép-Magyarországon Pest megyében (15%), valamint az észak-alföldi régióban Szabolcs-Szatmár-Beregben (16%), ez azonban nem vezetett látványos arányeltolódáshoz.

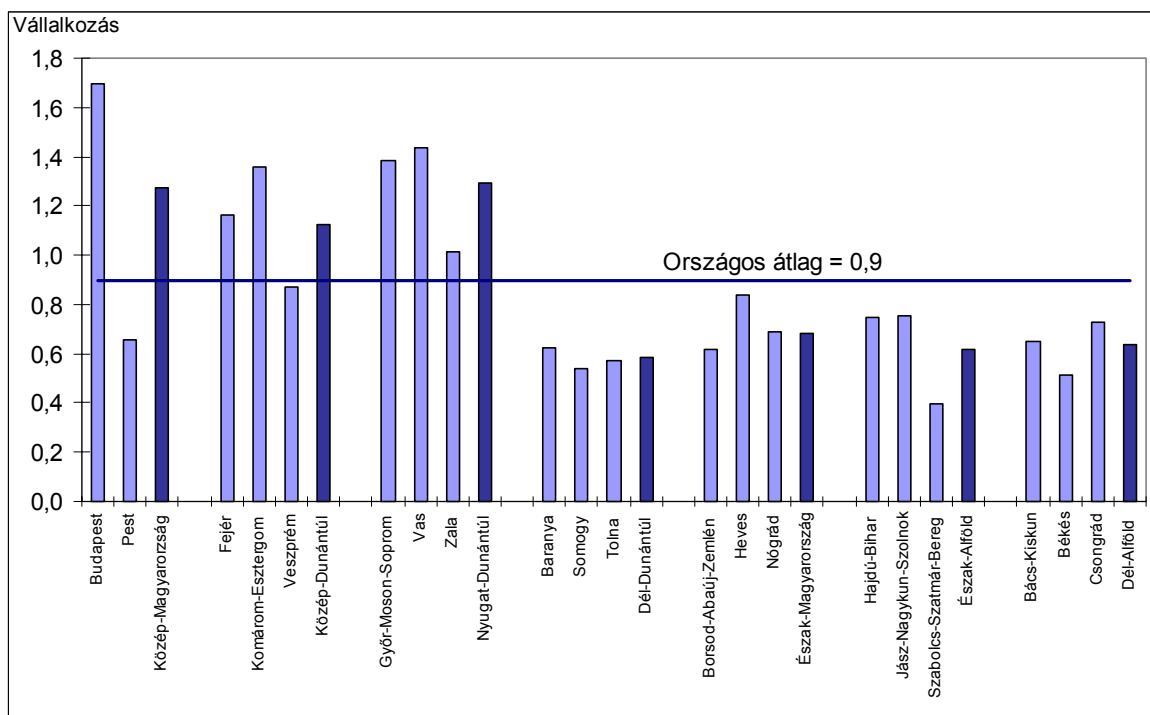
Az egyéni vállalkozóknak még mindig több mint fele főfoglalkozásként folytatta tevékenységét, de az év folyamán inkább a mellékállású vállalkozások száma lett több, miközben a főfoglalkozású vállalkozásoké alig változott. Különösen intenzíven – 29%-kal – gyarapodtak a mellékállásúak Komárom-Esztergomban, de említésre méltó (egyaránt 18% feletti) Somogyban, illetve Hajdú-Biharban is a növekedés mértéke.

Főtevékenysége alapján a vállalkozások közel harmada az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás nemzetgazdasági ágban tevékenykedett, ezen belül fele részük Közép-Magyarországon működött. Viszonylag magas előfordulásúak még a kereskedelem, javítás, az ipar-építőipar valamint az egyéb közösségi, személyi szolgáltatási ágak vállalkozásai, melyek jelentős részét, 35–43%-át szintén a közép-magyarországiak tették ki.

Az ország valamennyi régiójában a 10 főnél kevesebbet foglalkoztató, vagyis a mikrovállalkozások jelenléte a meghatározó. Arányuk 96% százalék körüli, és a térségek között markáns eltérés nincs.

A foglalkoztatásban a mikro- és kisvállalkozások jelentősége nem elhanyagolható, nagy számuk miatt. Tevékenységüket segítheti a tőkeerős nagyméretű vállalkozások jelenléte, melyeknek alvállalkozói, beszállítói lehetnek, miközben a nagyvállalkozások önmaguk is figyelemre méltó szerepet töltenek be a foglalkoztatásban.

Tízezer lakosra jutó 249 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma, 2004 végén

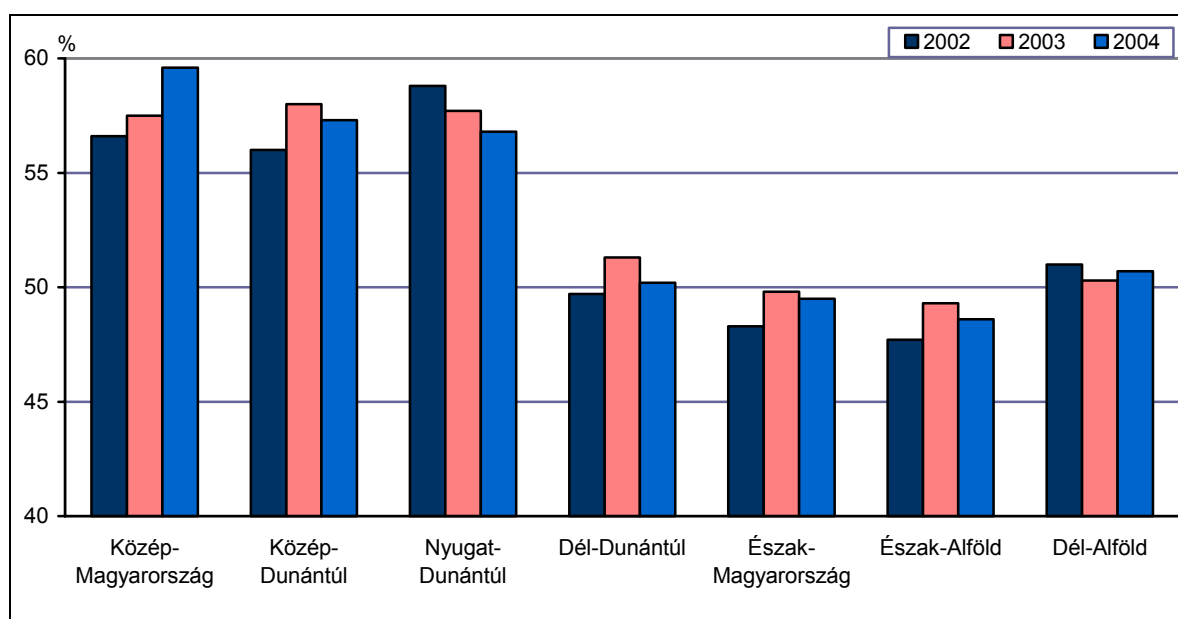
A 249 főnél több főt alkalmazó vállalkozások gyakoriságát a népesség számához mérten tekintve legkedvezőbb helyzetet a két legfejlettebb régióban, Közép-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon tapasztalunk. Ezekben tízezer lakosra egyaránt 1,3 ilyen vállalkozás jut, ami az átlagos közel másfélszerese. Az országosan jellemző mutatónál (0,9) kedvezőbb érték (1,1) még Közép-Dunántúlon fordul elő. E rangsor végén is a két alföldi és a dél-dunántúli régió áll, melyekben a nagyvállalkozások elterjedtségét mérő viszonyszám csupán háromnegyede az átlagosnak.

AZ ÉLETKÖRÜLMÉNYEK JELLEMZŐI

Foglalkoztatottság

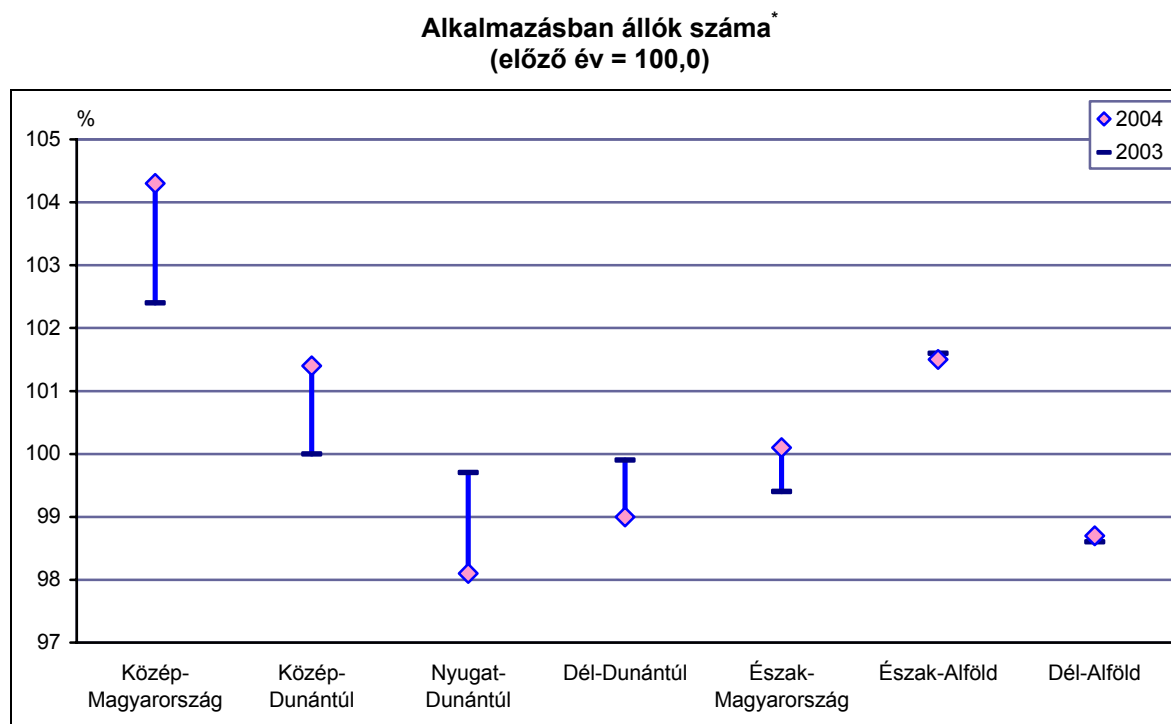
A lakosság körében végzett munkaerő-felmérések adatai alapján országosan a 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása az ezredfordulót követő években kismértékben növekedett, a régiókban azonban eltérő módon változott. 2004-ben országosan az ilyen korú népesség 54%-a – 4172,5 ezer fő – volt gazdaságilag aktív, azaz foglalkoztatott vagy munkanélküli. A régiók többségében az elmúlt két-három évben, összességében a népesség gazdasági aktivitása szerény mértékben javult, ám a kedvező változások ellenére az ország keleti és nyugati része között meglévő jelentős – 11 százalékpontnyi – különbségek továbbra is megmaradtak. A gazdasági aktivitás mutatószáma szerinti rangsorban a korábban vezető szerepet betöltő nyugat-dunántúli régió három év alatt a harmadik helyre szorult, ugyanakkor Közép-Magyarországon a foglalkoztatottak, valamint munkanélküliek együttes aránya folyamatosan növekedett, és 2004-ben itt volt a legmagasabb (különösen Budapesten volt kiugróan magas, 61,6%-ot kitevő).

A 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása

A legalacsonyabb szintű gazdasági aktivitás Észak-Alföld és Észak-Magyarország népességét jellemezte, ahol mindössze 48-49%-uk volt jelen a munkaerőpiacon, de a dél-dunántúli és a dél-alföldi régió mutatószáma is alig haladta meg az 50%-ot. A kisebb egységek, megyék ilyen típusú mutatói a régiókénál szélesebb sávban, 59 és 46% között mozogtak.

Az utóbbi években országos szinten a gazdasági aktivitással párhuzamosan a foglalkoztatottság növekvő tendenciája vált jellemzővé, 2004-ben a 15-74 éves népesség közel 51%-a tartozott e körbe. A régiók közötti eltérések 12 százalékpontos sávot öleltek fel, a legalacsonyabb szintű 45%-os foglalkoztatottságot az észak-magyarországi és az észak-alföldi régiók adatai mutattak, legmagasabbat, 57%-ot pedig a fővárost is magába foglaló közép-magyarországi régióban mérték.

* A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

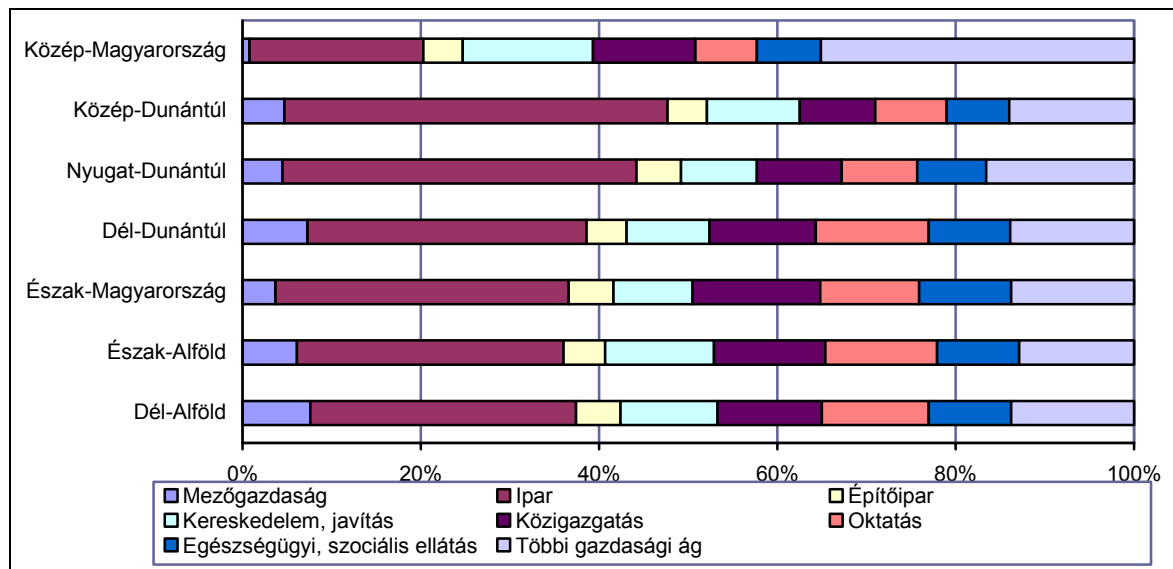
A foglalkoztatottakon belül a – 4 főnél nagyobb létszámú vállalkozásoknál, továbbá a költségvetési szerveknél, valamint nonprofit szervezeteknél – alkalmazásban állók száma országosan egy év alatt nem egészen 1%-kal bővült, és 2004-ben 2789,6 ezer főt tett ki. (Egy évvel azelőtt a megfigyelt körben szintén 1%-os növekedés volt tapasztalható.) Az átlagos növekedési ütem régiós szinten eltérő irányú és arányú változások mellett alakult ki úgy, hogy az országos átlagnál erőteljesebben növekedett a közép-magyarországi és a közép-dunántúli régióban az alkalmazottak száma, ugyanakkor a Nyugat-Dunántúlon 1,6, a Dél-Dunántúlon 0,9%-kal mérséklődött. A Dél-Alföldön és az Észak-Alföldön az alkalmazottak száma az elmúlt két évben lényegében nem változott.

Az ország gazdaságának ágazati, tevékenységi szerkezetét, ezen belül a régiók sajátosságait többek között az alkalmazásban állók nemzetgazdasági ágankénti összetétele is jól reprezentálja. Az elmúlt években a foglalkoztatottság általános színvonalának változása mellett fokozatosan módosult annak ágazati struktúrája is.

2004-ben az alkalmazásban állók 4%-a a mezőgazdaságban dolgozott, közel egyharmada ipari, építőipari cégeknél állt alkalmazásban, 64%-uk pedig a szolgáltató ágazatokban tevékenykedett.

Az alkalmazásban állók főbb nemzetgazdasági áganként, 2004

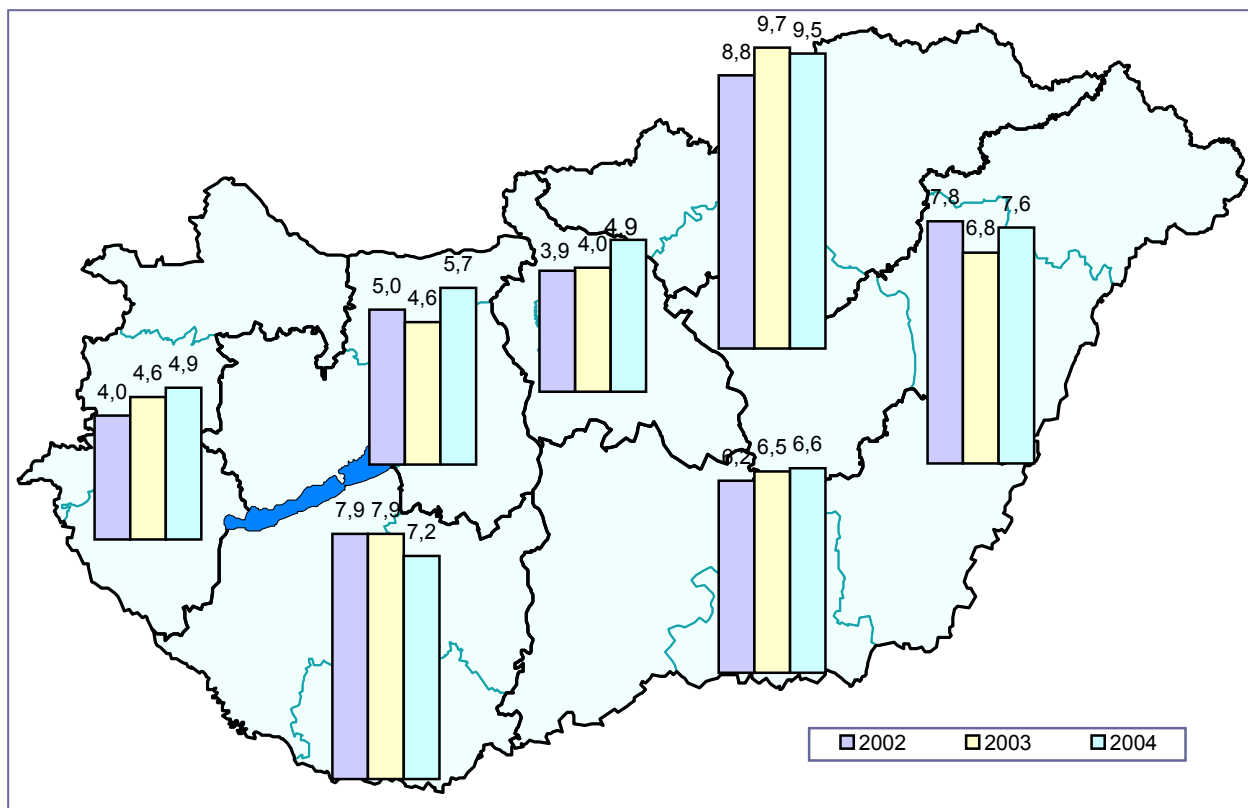

A közép-magyarországi régió alkalmazottainak ágazati allokációja meglehetősen eltér a többi régiótól; a területet, ezen belül is a fővárost a szolgáltatói ágazatok kimagasló aránya, valamint a termelő ágazatok átlag alatti részesedése jellemzi. A közép- és nyugat-dunántúli régió alkalmazottainak ágazati összetétele fejlett gazdasági szerkezetet mutat. Mindkét régióban, de különösen Közép-Dunántúlon az ipari ágazat szerepe igen hangsúlyos a foglalkoztatásban, ez utóbbi 43%-ot kitevő arányával legmagasabb a régiók között. Az Alföld északi és déli régiójában, valamint a Dél-Dunántúlon hagyományosan kiemelkedő szerepe van a foglalkoztatásban a mezőgazdaságnak, az ágazat aránya ezekben a régiókban az országos átlag kétszerese vagy ahhoz közeli.

Munkanélküliség

Az utóbbi néhány évben a munkanélküliek száma és aránya országos szinten emelkedő tendenciát mutatott. A lakossági munkaerő-felmérés adatai alapján a munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népességen belül a 2002. évi 5,8%-ról 2004-re 6,3%-ra növekedett. A gazdasági fejlettségben, adottságokban meglévő területi különbségek természetesen a munkanélküliséget jelző adatokban is visszatükröződnek.

A munkanélküliségi ráta* a régiókban, %

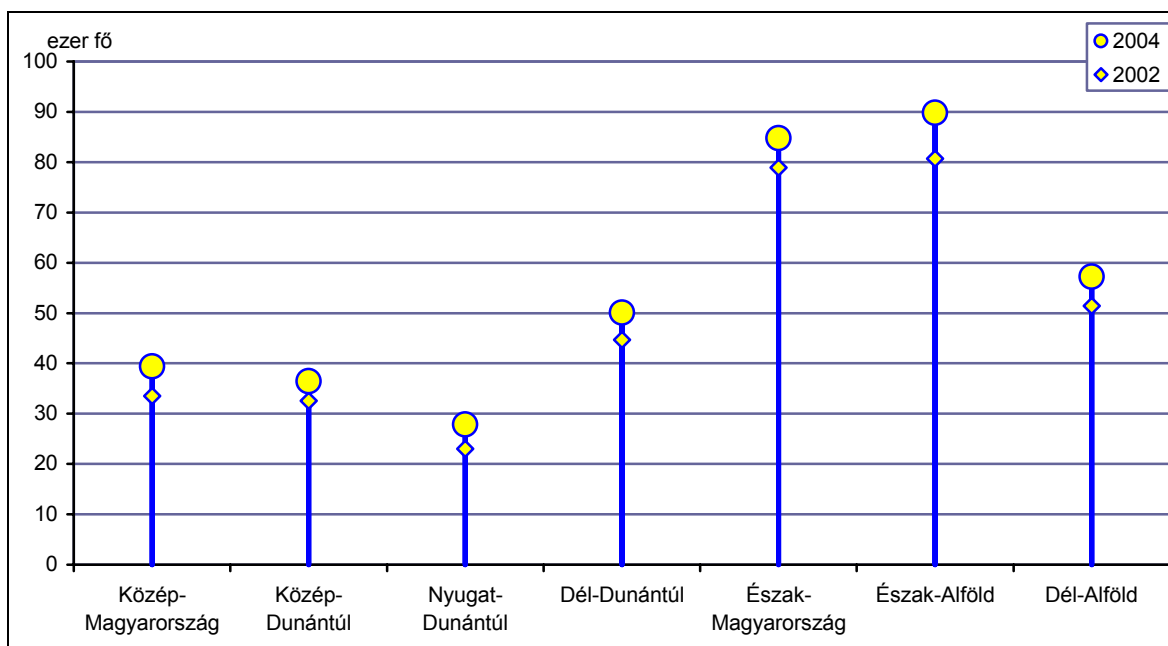

* A gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva.

A munkanélküliség a régiók közül a közép-magyarországi, valamint a közép- és nyugat-dunántúli régióban van jelen a legkisebb mértékben. 2004-ben az állástalanok aránya ezeken a területeken az országos átlag alatt, 5-6% körül alakult. A munkanélküliség leginkább Észak-Magyarország népességét sújtja, de az Észak-Alföldön, valamint a Dél-Dunántúlon is viszonylag magas szintet, 7-8%-ot ért el. A régiók közötti jelentős különbségeket szemlélteti, hogy a legalacsonyabb értéket jelző közép-magyarországi és nyugat-dunántúli régiós ráta csaknem kétszeresét mérték az Észak-Magyarországon.

A munkanélküliség területi egyenlőtlenségeit a megyék szintjén részletezett mutatók még inkább mutatják. A munkanélküliség által leginkább sújtott terület továbbra is Borsod-Abaúj-Zemplén megye, ahol a gazdaságilag aktív népességben minden tizedik volt állás nélkül 2004-ben. A legelőnyösebb helyzetű Zala megyében a gazdaságilag aktív népesség 4%-a tartozott ebbe a körbe. Általánosságban megállapítható, hogy a nyugati megyékben az országos átlagnál alacsonyabb, a keleti és északi megyékben viszont annál magasabb munkanélküliséggel kell szembesülni, és ha kisebb területi egységeket, illetve településeket vizsgálunk, akkor az előzőeknél lényegesen szélsőségesebb arányokat tapasztalhatunk.

Regisztrált munkanélküliek száma *

* Az időszak végén.

A Foglalkoztatási Hivatal 2004 decemberében több mint 400 ezer munkanélkülit regisztrált, 16%-kal többet mint két évvel korábban. A nyilvántartottak száma az utóbbi évben jelentősen – több mint egytizedével – növekedett. Az állástalanok régiók szerinti megoszlása is az előzőekben tett megállapításokat támasztja alá. Míg a nyugat-dunántúli régióban 30 ezer alatt volt az állástalanok száma, addig az észak-alföldi régióban meghaladta ennek a háromszorosát is, vagyis 90 ezret, de az észak-magyarországi régióban is 85 ezret meghaladó számban regisztráltak állás nélkül lévőt.

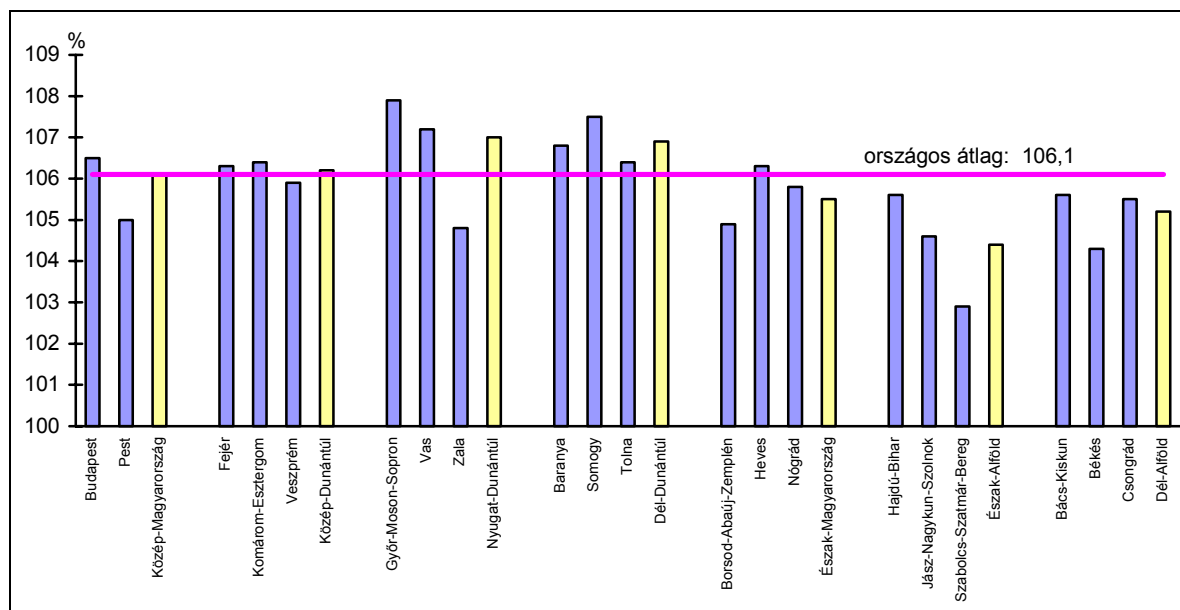
A hazai munkaerőpiac kínálati és keresleti oldalának különbözőségeit mutatja a növekvő állástalanok mellett a bejelentett betöltetlen álláshelyek számának drasztikus csökkenése. 2004-ben az előző évhez képest 30%-kal csökkent a cégek által bejelentett munkaerő-igények száma. Az elhelyezkedési lehetőségeket az egy betöltetlen álláshelyre jutó munkanélküliek számával mérve, rendkívül széles határok között mozognak az egyes régiók adatai. 2004-ben a legelőnyösebb helyzetben lévő közép-magyarországi régióban egy betölthető álláshelyre 3 munkanélküli jutott, szemben a magas munkanélküliséggel küszködő észak-alföldi és észak-magyarországi régióval ahol is 50, illetve 31 állástalan volt számítható egy felkínált üres álláshelyre. Az elhelyezkedési esélyek így módon történő összehasonlításával a régiók közötti különbségek nagyságrendi lemaradásokat jeleznek.

Keresetek

2004-ben országos szinten a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szerveknél, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 6,1%-kal, 145 ezer forint fölé emelkedett. Az adó és egyéb járulékok levonása után számítható nettó átlagkereset 5,7%-kal, 93 800 forintra növekedett, amelynek reálértéke az infláció 6,8%-os mértékével számolva több mint 1%-kal mérséklődött.

A keresetek növekedésének üteme régióként viszonylag kiegyenlített volt, a legfejlettebb régiókban azonban az országos átlagnál valamivel gyorsabban, az ország keleti részén és a Dél-Dunántúlon pedig lassabban emelkedtek a fizetések. A két szélső értéket a nyugat-dunántúli régió 7%-os és az észak-alföldi régió 4,4%-os bruttó átlagkereset növekedése képviseli. A megyék közül Győr-Moson-Sopron megyében emelkedtek az átlagkeresetek a legjobban, 7,9%-kal, a legkevésbé 2,9%-kal pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.

Havi bruttó átlagkeresetek alakulása*
(2003. év = 100,0)

* A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

2004-ben a közép-magyarországi régió alkalmazottai voltak a legjobban fizetettek, 175 ezer forintos bruttó átlaggal, a legkevésbé – 118 ezer forintot – pedig az észak-alföldi régióban kerestek. A két, régiós havi bruttó átlagfizetés között 57 ezer forint volt a különbség, más szóval a közép-magyarországi régióban átlagosan 50%-kal magasabb fizetést kaptak az alkalmazottak, mint az Észak-Alföldön.

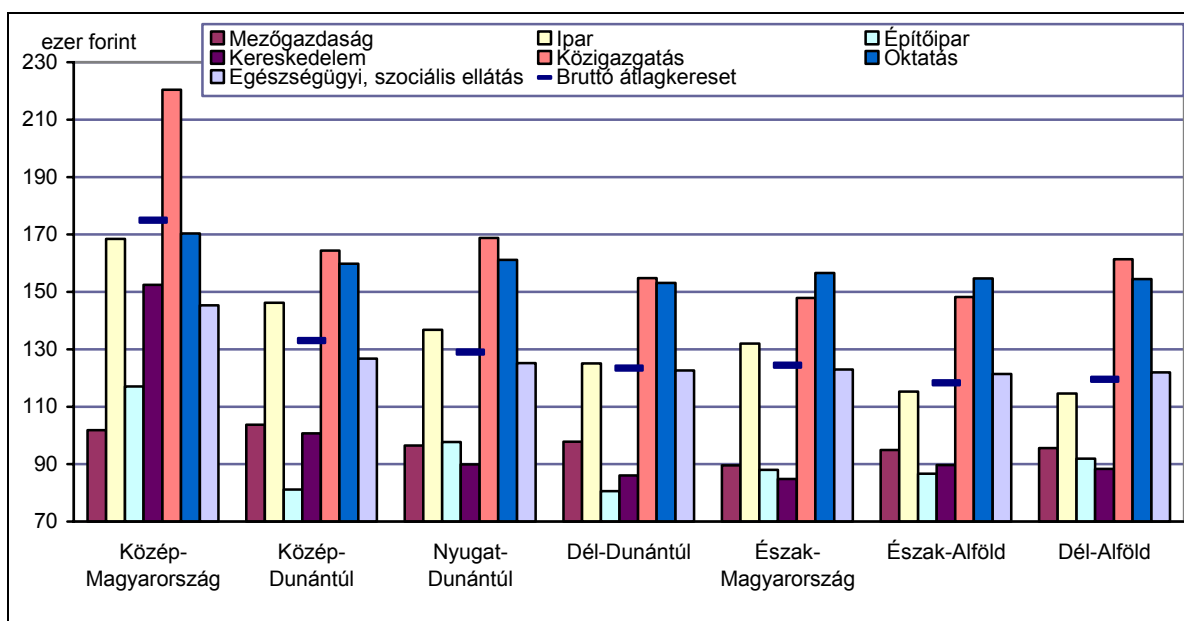
Havi bruttó átlagkereset régióként, 2004*

Régió	Forint	Az országos átlag %-ában	2003 = 100,0
Közép-Magyarország	174 885	120,1	106,1
Ebből: Budapest	185 023	127,0	106,5
Közép-Dunántúl	132 995	91,3	106,2
Nyugat-Dunántúl	128 949	88,5	107,0
Dél-Dunántúl	123 389	84,7	106,9
Észak-Magyarország	124 421	85,4	105,5
Észak-Alföld	118 267	81,2	104,4
Dél-Alföld	119 535	82,1	105,2
ORSZÁG ÖSSZESEN	145 675	100,0	106,1

* A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

Az átlagkeresetek között kialakult régiós különbségek okai között az egyes gazdasági ágak kereseti viszonyai, valamint az alkalmazásban állók eltérő gazdasági struktúrája egyaránt kifejezésre jut.

A havi bruttó átlagkereset a főbb gazdasági ágakban, 2004

Az egyes ágazatokban kialakult átlagkeresetek közötti szélsőségek megyei szinten még inkább megmutatkoznak. A főváros után legnagyobb fizetésekkel rendelkező Győr-Moson-Sopron és Fejér megyei foglalkoztatottak adatait a legalacsonyabb jövedelmű Békés megyeiekkel összehasonlítva, a főbb ágazatokban rendre többet kerestek.

Különösen igaz ez a versenyszféra egyes ágazataira, így például az iparra, amelyben másfélszeres hányadosok számíthatók a fejlettebb dunántúli és a kevésbé iparosodott alföldi, valamint északi területek fizetései között. Ezeket a differenciákat az egy főre jutó ipari termelés nagysága között megnyilvánuló eltérések is kifejezik, utalva a munkaerő felhasználás hatékonyságában és a termelés technikai színvonalában meglévő különbségekre. Az átlagkeresetek magas színvonalának kialakulásában annak is szerepe van, hogy az említett dunántúli megyékben jelentősebb súlya van a foglalkoztatásban az ipari ágazatnak, mint az alföldi részeken.

Kiskereskedelem

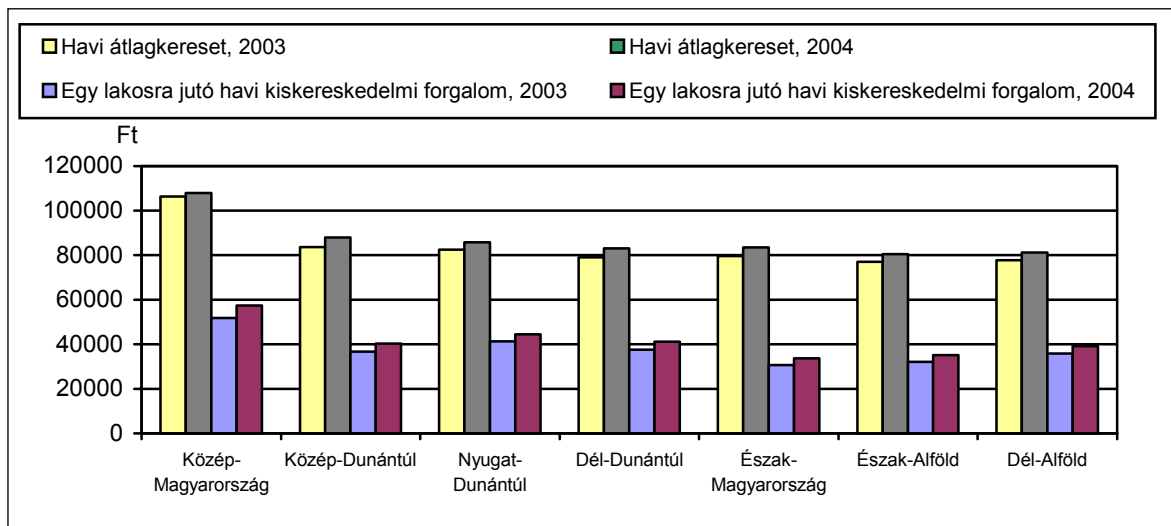
A kiskereskedelmi forgalom alakulása a kereslet oldaláról vizsgálva szoros kapcsolatot mutat adott terület lakossága jövedelmének színvonalával, fogyasztási szerkezetével és szokásaival, a térség idegenforgalmi potenciáljával, kínálati oldalról tekintve pedig a választékkal, a kereskedelmi hálózat korszerűségével, kapacitásával, összetételével, sűrűségével, illetve mindezen tényezők változásának irányával és intenzitásával. Nem elhanyagolható tényező a határmentiség szerepe sem, amikor az országhatár két oldalán található árkülönbségek nagyban befolyásolják (növelik vagy csökkentik) a helyi kiskereskedelmi forgalom alakulását (például: üzemanyag, cukor, cigaretta, bizonyos élelmiszerek, stb.)

A kiskereskedelmi üzlethálózatban és a csomagküldő kereskedelem által 2004-ben forgalmazott mintegy 5311,7 milliárd forint értékű termék volumenében 5,8%-kal haladta meg az előző évit. A korábbi évekenél mérsékeltőbb növekedési ütem összefüggésben van a reálkeresetek csökkenésével.

A forgalom területi megoszlására 2004-ben a közép-magyarországi régió súlyának növekedése volt jellemző, itt realizálódott a kiskereskedelmi forgalom 36,7%-a. A fővárost is magában foglaló régió kereskedelmi vonzása mindig is jelentős volt, a forgalom-koncentráció további növekedése itt részben a kiskereskedelmi üzletek számának országost meghaladó ütemű – 1,7%-os – növekedésével függött össze, másrészt a keresetek magasabb színvonalával. Sorrendben a következő legnagyobb volumennövekedés a Közép-Dunántúlon (5,1%) és Észak-Magyarországon (5,0%) volt tapasztalható, aminek következtében ez utóbbi térség – egy lakosra jutó kiskereskedelmi forgalomban kifejeződő – relatív hátránya valamelyest mérséklődött az országos átlaghoz viszonyítva.

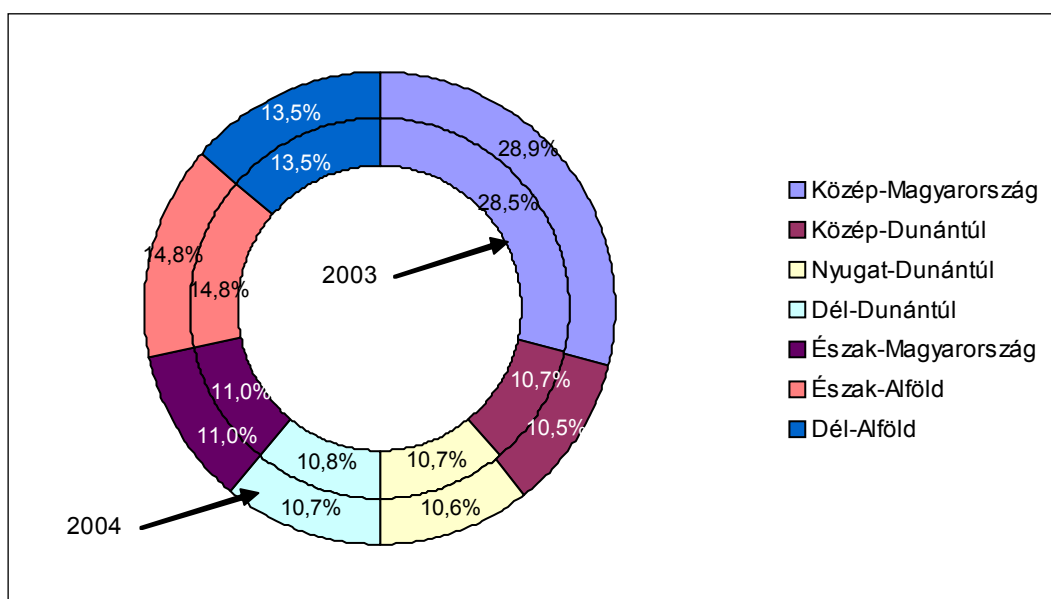
Az egy lakosra jutó forgalom alapján a listavezető Közép-Magyarország és a legalacsonyabb mutatóval rendelkező Észak-Alföld között 1,7-szeres a különbség. Az előbbi régióban havonta 57,4 ezer, utóbbiban 33,7 ezer forint kiskereskedelmi forgalom számítható egy lakosra.

A nettó átlagkeresetek és az egy lakosra jutó havi kiskereskedelmi forgalom

2004-ben az üzletnyitások és megszűnések egyenlegeként országosan 0,6%-kal – 968 egységgel – nőtt a kereskedelmi hálózat. A közép-magyarországi régióban valósult meg az összes bővülés 85%-a (ebből 53% Budapesten, 32% Pest megyében) ami az üzletszám 1,7%-os gyarapodását jelentette. Az egy évvel korábbihoz képest – kevesebb mint 1%-kal – nőtt az üzletek száma Észak-Alföldön, Dél-Alföldön, Észak-Magyarországon, ezzel szemben a dunántúli régiók mindegyikében csökkenés tapasztalható. A változások eredményeként tovább erősödött a 166,2 ezer egységből álló kereskedelmi üzlethálózat területi koncentrációja. Az év végén az üzletek 29%-a a közép-magyarországi régióban működött, a többi régió súlya 10-15% közötti.

A kiskereskedelmi üzletek megoszlása régióinként, december 31.

Az üzletek átlagos alapterülete 2004-ben 102 négyzetmétert tett ki. Ennél nagyobbak a dél-alföldi, a közép-magyarországi és a nyugat-dunántúli régió üzletei 107, 104 illetve 103 négyzetméter alapterülettel, a legkisebb üzletek ugyanakkor 96 m² átlagos alapterülettel az Észak-Alföldön találhatók. Ezer lakosra legtöbb (1812 m²) bolti alapterület Nyugat-Dunántúlon jut, legkevesebb (1424 m²) Észak-Magyarországon. Előbbi szélső érték az 1672 m²-es országos átlagnál 8%-kal magasabb, utóbbi 15%-kal alacsonyabb. E mutató tekintetében a régiós különbségek lényegesen kisebbek, mint az egy lakosra jutó kiskereskedelmi forgalom eltérései és lényegében azt támasztják alá, hogy nem az alapterülettel való ellátottság képezi a szűk keresztmetszetet a forgalomlebonylító képesség növekedésében, sokkal inkább a fizetőképes kereslet és az egyéb – nehezen számszerűsíthető – tényezők.

Lakásépítés

A népesség fokozódó demográfiai és jövedelmi polarizációja, a hazai és nemzetközi vándorlás az utóbbi években jelentősen felerősítette a hazai lakáspiacon már korábban is meglévő területi egyenlőtlenségeket. A kedvezőbb gazdasági fejlettségű területeken a legkülönbözőbb lakásminőségi mutatók szempontjából is egyre kedvezőbb a kép, miközben egyértelműen azonosíthatók azok a területek, melyek esetében lemaradásról, sőt leszakadásról beszélhetünk. Míg a legtöbb mutató elsősorban kisebb területi egységek szintjén mutatja ki a fejlettségbeli különbségeket, addig az ún. komplex lakásminőségi mutató¹ bevezetésével – amely a „jó” és „rossz” lakások arányát vizsgálja – a régiós átlagokban is megmutatkoznak az eltérések. Ennek alapján megállapítható, hogy Közép-Magyarország, Közép- és Nyugat-Dunántúl, amely az egy főre jutó GDP rangsorában az első három helyen áll, e téren is igen kedvező helyzetben van. A 2001. évi Népszámlálás adatai szerint a rossz lakások aránya ezekben a régiókban alig haladja meg a 10%-ot, miközben Dél-Alföldön 26, Észak-Alföldön 25%-os az arányuk.

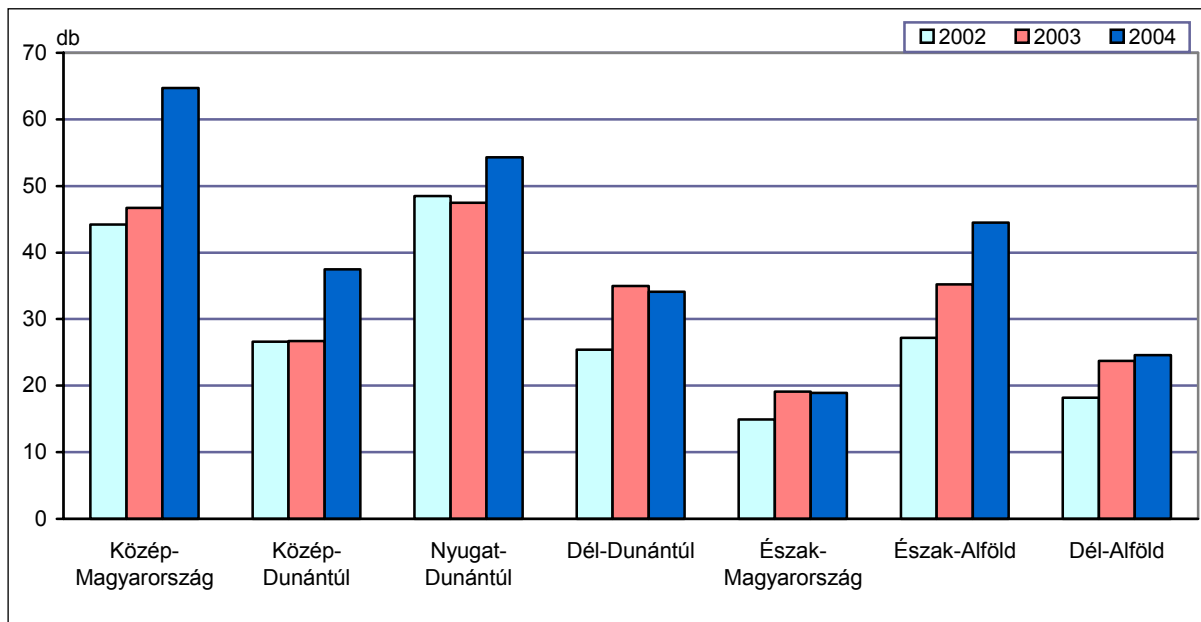
A lakásállomány utóbbi néhány évben történt modernizációja elsősorban Közép-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon, továbbá az Észak-Alföldön hozott látványos eredményeket. A lakásépítés fajlagos mutatóit tekintve 2002-től minden évben ezekben a régiókban volt legnagyobb a 10000 lakosra jutó épített lakások száma. 2004-ben az országban felépült 43,9 ezer lakás 70%-át itt vették használatba. A 2000-ben hozott lakástámogatási intézkedések hatása mellett az elsőként felsorolt két régióban a gazdasági prosperitással együtt járó jövedelemváltozások, az utóbbiban minden bizonnyal a korszerűsítésre való törekvések és a demográfiai tényezők is közrejátszottak az építési kedv növekedésében.

---

¹ Forrás: A magyar lakáspiac területi jellemzői az ezredfordulón (KSH-MTA Földrajztudományi Kutatóintézet 2004) A kidolgozott mutató szempontjából jó lakások azok, amelyekre a következő két feltétel teljesül: a lakás komfortos vagy összkomfortos és az utóbbi tíz évben épült vagy két fürdőszobával rendelkezett, rossz lakásnak tekinthetők azok a lakások, amelyekre teljesült a következő feltétel valamelyike: a lakásban nem volt csatorna, nem volt fürdőszoba, nem volt wc, a lakás vályog vagy fa falazatú és alapozás nélküli épületben volt.

A 10000 lakosra jutó épített lakások száma

A lakosság számához viszonyított mutatót a megyék szerint vizsgálva 2004-ben a 10000 lakosra átlagosan jutó 43 lakásnál többet Pest (72), Győr-Moson-Sopron (60), Hajdú-Bihar (57), Vas (55), Veszprém (47), Zala (46) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (44) megyékben építették, az ország többi megyéiben a mutató 16,9 és 42,6 lakás között szóródott.

Közép-Magyarországon a lakásépítések további dinamikus fejlődését vetíti előre a 2004-ben kiadott, az előző évinél 8%-kal több új lakásépítési engedély, miközben az ország többi régiójában az építési szándék eltérő ütemben mérséklődött. Legkisebb arányban (2%-kal) Nyugat-Dunántúlon, leginkább (22%-kal) Dél-Dunántúlon tapasztalható az építési kedv csökkenése.

ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK

A magyar gazdaságban a bruttó hazai termék (GDP) 2003. évi 2,9%-os növekedését 2004-ben további 4,2%-os fejlődés követte. A gazdasági növekedést keresleti oldalról az elmúlt évben is az export és a beruházás alapozta meg. A kivitel bővülése mögött részben a külgazdasági konjunktúra élénkülése állt, másrészt a versenyképes áruk előállítására képes feldolgozóipari kapacitások bővülése. A növekedés ütemének alakulásában meghatározó volt a szerepük az árutermelő ágazatoknak. Az átlagos növekedési ütemnél gyorsabban nőtt az ipar és az építőipar GDP-hez való hozzájárulása, ezen túl a szokásosnál jóval alacsonyabb 2003. évinél lényegesen kedvezőbb hozamok születtek a mezőgazdaságban.

A gazdasági fejlődés 2004. évi területi jellemzőinek megítéléséhez jelenleg még csak előzetes, sok esetben nem teljeskörű és a vállalkozások székhelye szerint összesített adatszolgáltatásokon alapuló konjunktúra mutatók állnak rendelkezésre.

Az elemzésben több mint 100 – az alapinformációkat tekintve évközi adatgyűjtésből származó – jelzőszám megyénkénti, régiókénti bemutatása alkalmasnak bizonyult a főbb gazdasági folyamatok 2004. évi területi tendenciáinak jelzésére. Ezek alapján kitűnik a viszonylag fejlettebb három régió (Közép-Magyarország, Nyugat- és Közép-Dunántúl) továbbra is számottevő előnye, Közép-Dunántúl esetében annak fokozódása. Ez utóbbi térségen belül 2004-ben különösen Komárom-Esztergom megye gazdasági pozíciója erősödött.

Az elmúlt év folyamán alapvetően nem változott a déli országrészek helyzete, Dél-Alföldön és Dél-Dunántúlon a beruházások relatíve alacsony szintje mellett a gazdasági ágak teljesítménye többnyire az átlagosnál mérsékeltebben bővült, s lényegében ez volt leginkább jellemző az Észak-Alföld esetében is. Tekintettel arra, hogy ezen körzetekben az átlagosnál nagyobb a szerepe a mezőgazdaságnak; így a szántóföldi növénytermesztés 2004. évi kiugró eredményei feltehetően növelőleg hatottak e régiók gazdaságának produktumára (azzal együtt, hogy a túlkínálat esetenként értékesítési gondokat okozott).

A Dunától keletre fekvő térségek közül figyelemre méltó előrelépés valószínűsíthető ugyanakkor Észak-Magyarországon, ahol az ipari, építőipari termelés is erőteljesen élénkült, különösen Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági eredményei javulásának köszönhetően.

A változások ütemét a szélesebb körű és részletesebb információkon alapuló GDP adatok tükrözik majd vissza 2006 elején.

* * *

**GAZDASÁGI-TÁRSADALMI JELZŐSZÁMOK
2004**

IPAR

Megye, régió	Termelés volumen- indexe, ^{a/} %	Egy lakosra jutó termelési érték ^{a/} , 1000 Ft	Termelés	Értékesítés	Ezen belül		Értékesí- tésből az export aránya, %
			volumenindexe, % ^{b/}		belföldi	export	
Budapest	104,6	1 429,9	106,6	105,6	100,9	111,8	45,2
Pest	107,4	1 213,9	108,3	108,6	104,7	111,8	57,6
Közép-Magyarország	105,6	1 343,5	107,0	106,3	101,6	111,8	48,2
Fejér	102,5	3 214,6	102,4	102,4	84,6	113,1	69,0
Komárom-Esztergom	124,3	5 941,1	124,7	124,7	103,3	130,8	81,7
Veszprém	109,0	1 247,6	113,8	112,5	102,5	119,4	62,8
Közép-Dunántúl	113,4	3 338,4	114,3	114,2	93,8	123,2	74,9
Győr-Moson-Sopron	106,5	3 574,1	105,7	105,6	104,8	105,7	81,4
Vas	99,5	2 272,9	100,0	100,0	84,1	104,5	81,6
Zala	118,0	2 368,1	98,3	99,1	99,6	97,8	28,3
Nyugat-Dunántúl	107,5	2 872,4	103,7	103,7	99,0	105,2	77,5
Baranya	95,3	643,8	96,4	96,5	98,8	89,0	21,0
Somogy	116,8	1 396,6	125,0	125,8	77,8	134,9	90,2
Tolna	100,9	837,8	106,2	105,2	108,9	94,1	22,7
Dél-Dunántúl	106,4	948,3	114,0	114,4	97,1	127,0	64,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	116,2	1 336,8	119,3	119,6	109,2	131,7	50,8
Heves	115,3	1 315,6	119,7	113,9	98,0	137,0	49,0
Nógrád	108,3	788,7	108,8	108,1	95,7	114,8	68,9
Észak-Magyarország	115,1	1 238,2	118,4	117,0	105,1	130,6	52,0
Hajdú-Bihar	110,3	931,1	101,8	100,0	99,1	102,0	29,8
Jász-Nagykun-Szolnok	99,8	1 281,0	96,3	96,0	97,2	95,2	57,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	101,2	737,6	101,4	101,3	91,5	106,2	69,8
Észak-Alföld	103,7	951,4	100,1	99,1	97,6	101,0	47,2
Bács-Kiskun	107,1	884,3	113,2	113,8	120,4	107,8	49,4
Békés	102,3	748,0	99,9	99,1	94,9	106,2	40,0
Csongrád	103,6	882,6	99,9	100,1	100,4	99,5	30,3
Dél-Alföld	104,7	844,5	105,0	105,1	105,2	104,9	40,1
ORSZÁG ÖSSZESEN	108,4	1 537,4	108,5	108,1	99,0	115,0	60,5

a/ A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.

b/ A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.

ÉPÍTŐIPAR, BERUHÁZÁS

Megye, régió	Építőipari termelés volumenindexe,% ^{a/}	Egy lakosra jutó építőipari termelési érték, 1000 Ft ^{a/}	Beruházási teljesítményérték, millió Ft ^{b/}	Egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték, 1000 Ft ^{b/}
Budapest	114,0	278,0	1 140 269	670,7
Pest	104,8	81,9	233 563	206,0
Közép-Magyarország	112,3	199,5	1 373 832	484,8
Fejér	104,1	79,9	105 055	244,9
Komárom-Esztergom	97,4	89,0	166 940	528,3
Veszprém	112,9	69,5	59 606	162,0
Közép-Dunántúl	104,2	79,1	331 601	297,9
Győr-Moson-Sopron	106,4	99,7	146 642	333,3
Vas	101,2	80,0	62 855	236,3
Zala	87,8	112,2	36 862	124,5
Nyugat-Dunántúl	98,3	98,2	246 359	245,9
Baranya	96,0	53,6	78 250	195,1
Somogy	101,7	62,6	52 182	156,7
Tolna	99,0	73,2	34 061	138,5
Dél-Dunántúl	98,8	61,6	164 492	167,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	111,9	66,2	169 304	230,3
Heves	138,2	107,5	66 232	204,4
Nógrád	102,9	38,4	18 653	86,0
Észak-Magyarország	119,6	72,0	254 189	199,2
Hajdú-Bihar	113,4	105,6	93 681	170,3
Jász-Nagykun-Szolnok	112,1	54,2	54 110	131,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	121,4	59,7	48 773	83,7
Észak-Alföld	115,3	74,6	196 564	127,2
Bács-Kiskun	86,1	77,2	60 568	112,0
Békés	106,4	54,8	55 835	142,8
Csongrád	113,8	119,6	76 133	179,1
Dél-Alföld	100,6	84,0	192 537	141,9
ORSZÁG ÖSSZESEN	109,1	112,1	2 759 573	273,0

a/ A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.

b/ A 49 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, továbbá a reprezentatív megfigyelésbe bevont 5-49 főt foglalkoztató vállalkozások, létszám-kategóriától függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

MEZŐGAZDASÁG

Megye, régió	Termésmennyiség, t				Termésmennyiség az előző évi %-ában			
	búza	kukorica	napra-forgó	cukorrépa	búza	kukorica	napra-forgó	cukorrépa
Pest, Budapest	338 771	297 537	86 789	145 485	303,0	226,7	160,2	161,4
Közép-Magyarország	338 771	297 537	86 789	145 485	303,0	226,7	160,2	161,4
Fejér	410 689	579 403	106 730	124 983	198,8	177,5	125,0	177,2
Komárom-Esztergom	144 273	189 427	16 729	93 668	175,2	148,9	105,6	179,4
Veszprém	147 263	135 662	18 932	15 323	188,9	183,8	180,8	332,4
Közép-Dunántúl	702 225	904 492	142 391	233 974	191,4	171,5	127,5	183,7
Győr-Moson-Sopron	340 677	275 637	33 295	382 018	167,9	135,4	104,3	145,5
Vas	165 735	179 901	16 396	175 583	153,8	138,6	116,9	175,3
Zala	101 925	366 856	9 510	14 952	161,8	205,1	104,0	13-szoros
Nyugat-Dunántúl	608 337	822 394	59 201	572 553	162,8	160,6	107,5	157,4
Baranya	302 228	680 617	30 707	142 643	148,9	176,6	121,3	254,0
Somogy	239 969	810 045	30 924	48 700	157,3	176,1	131,5	216,5
Tolna	326 867	783 621	65 977	122 991	157,5	173,7	126,7	168,3
Dél-Dunántúl	869 064	2 274 283	127 608	314 334	154,4	175,4	126,5	207,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	335 529	232 514	92 127	115 062	195,9	140,7	92,8	178,3
Heves	231 764	73 088	64 003	38 058	311,4	255,2	114,2	238,8
Nógrád	79 784	34 569	17 972	5 685	296,0	147,3	165,5	5-szörös
Észak-Magyarország	647 077	340 171	174 102	158 805	237,3	156,5	104,8	194,7
Hajdú-Bihar	446 289	947 983	56 828	773 785	186,3	150,1	96,2	152,0
Jász-Nagykun-Szolnok	637 621	289 561	173 407	261 901	299,8	274,9	139,5	235,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	163 215	738 348	78 672	136 207	227,9	210,5	119,9	194,3
Észak-Alföld	1 247 125	1 975 892	308 907	1 171 893	238,0	181,6	124,0	169,7
Bács-Kiskun	433 159	686 200	103 000	114 200	225,5	250,1	112,0	185,7
Békés	785 073	645 971	136 546	274 492	219,6	206,4	111,2	175,4
Csongrád	389 282	370 305	58 965	144 569	216,4	215,1	146,6	161,5
Dél-Alföld	1 607 514	1 702 476	298 511	533 261	220,4	224,2	117,1	173,4
ORSZÁG ÖSSZESEN	6 020 113	8 317 245	1 197 509	3 130 305	204,7	183,5	120,7	172,7

MEZŐGAZDASÁG (folytatás)

Megye, régió	Szarvas- marha- állomány ^{a/}	Sertés- állomány ^{a/}	Szarvas- marha- állomány ^{a/}	Sertés- állomány ^{a/}	100 hektár mezőgazdasági területre jutó	
	1000 db		az előző évi %-ában		szarvasmarha- állomány	sertésállomány
					darab	
Budapest	7	9	105,6	114,1	11	14
Pest	50	168	107,4	79,3	15	51
Közép-Magyarország	57	177	107,2	80,6	14	45
Fejér	50	157	92,3	71,0	17	52
Komárom-Esztergom	15	166	102,7	68,2	12	129
Veszprém	32	146	96,0	86,0	15	68
Közép-Dunántúl	97	469	95,0	74,0	15	73
Győr-Moson-Sopron	61	233	105,5	107,0	23	86
Vas	25	69	84,7	92,4	14	38
Zala	25	91	109,6	88,3	13	46
Nyugat-Dunántúl	111	393	100,7	99,4	17	61
Baranya	30	342	91,9	95,2	11	127
Somogy	31	166	104,3	84,5	10	52
Tolna	28	220	85,5	80,0	11	87
Dél-Dunántúl	89	728	93,5	87,7	11	87
Borsod-Abaúj-Zemplén	38	106	103,9	65,4	9	26
Heves	11	60	92,8	75,2	5	28
Nógrád	13	33	116,5	69,0	11	28
Észak-Magyarország	62	199	104,1	68,7	8	27
Hajdú-Bihar	80	454	100,3	80,0	17	98
Jász-Nagykun-Szolnok	51	241	97,5	77,2	12	58
Szabolcs-Szatmár-Bereg	37	253	100,0	84,3	10	65
Észak-Alföld	168	948	98,9	79,6	13	75
Bács-Kiskun	51	392	90,6	84,4	9	71
Békés	52	349	95,9	74,2	12	79
Csongrád	37	403	97,2	102,2	11	125
Dél-Alföld	139	1 144	94,2	86,1	11	87
ORSZÁG ÖSSZESEN	723	4 059	97,8	82,6	12	69

a/ December 1-jei állomány.

KERESKEDELEM, IDEGENFORGALOM

Megye, régió	Kiskereskedelmi üzletek száma	1000 lakosra jutó kiskereskedelmi üzlet	Vendégek		Külföldiek aránya, %	Vendégéjszakák		Külföldiek aránya,%
			száma, 1000	az előző évi %-ában		száma, 1000	az előző évi %-ában	
Budapest	31 960	18,9	2 338	118,8	84,6	6 036	116,9	86,2
Pest	15 998	14,0	265	110,6	36,5	542	107,4	36,0
Közép-Magyarország	47 958	16,9	2 603	117,9	79,7	6 578	116,0	82,0
Fejér	5 842	13,6	108	97,6	28,8	288	97,2	33,6
Komárom-Esztergom	5 152	16,3	115	96,7	33,9	344	89,8	44,0
Veszprém	6 457	17,6	420	96,8	37,1	1 624	94,3	53,8
Közép-Dunántúl	17 451	15,7	643	96,9	35,2	2 256	94,0	49,7
Győr-Moson-Sopron	7 771	17,7	361	103,7	43,8	900	104,0	38,3
Vas	4 309	16,3	257	109,8	39,6	868	102,6	58,7
Zala	5 599	19,0	391	94,0	42,4	1 722	92,6	61,9
Nyugat-Dunántúl	17 679	17,7	1 009	101,1	42,2	3 489	97,7	55,0
Baranya	6 509	16,2	263	97,7	19,2	644	95,3	29,8
Somogy	7 041	21,2	338	81,8	37,0	1 252	75,4	49,8
Tolna	4 273	17,4	55	89,2	19,4	124	81,4	24,2
Dél-Dunántúl	17 823	18,2	656	88,1	28,4	2 020	81,1	41,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	10 126	13,9	296	93,4	16,3	676	93,1	19,6
Heves	5 154	16,0	281	104,7	14,7	645	100,6	17,1
Nógrád	3 020	13,9	51	86,5	7,5	122	84,0	8,2
Észak-Magyarország	18 300	14,4	628	97,5	14,9	1 443	95,4	17,5
Hajdú-Bihar	8 634	15,7	264	89,4	27,0	972	89,7	38,5
Jász-Nagykun-Szolnok	6 223	15,1	137	100,1	20,8	433	100,4	31,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	9 740	16,8	110	91,0	16,9	225	93,2	18,7
Észak-Alföld	24 597	16,0	511	97,3	23,2	1 630	92,8	34,0
Bács-Kiskun	9 366	17,3	135	91,2	29,4	341	95,8	35,7
Békés	6 008	15,4	112	99,4	10,7	330	98,5	11,8
Csongrád	7 022	16,5	175	101,7	30,8	341	101,5	26,5
Dél-Alföld	22 396	16,5	421	97,5	25,1	1 012	98,5	24,8
ORSZÁG ÖSSZESEN	166 204	16,5	6 470	103,7	49,9	18 429	100,0	56,1

GAZDASÁGI SZERVEZETEK*

Megye, régió	Az összes gazdasági szervezet		Társas	Egyéni	Nonprofit szervezet	1000 lakosra jutó vállalkozás
	év végi száma	2004. január 1-jei %-ában	vállalkozás			
			aránya, %			
Budapest	263 901	108,3	61,4	31,2	6,8	144
Pest	105 368	110,0	47,1	46,1	5,6	86
Közép-Magyarország	369 269	108,8	57,3	35,4	6,5	121
Fejér	36 050	106,2	39,1	53,0	6,3	77
Komárom-Esztergom	28 262	106,5	38,2	52,8	7,2	81
Veszprém	34 198	106,2	30,9	57,4	9,5	82
Közép-Dunántúl	98 510	106,3	36,0	54,5	7,7	80
Győr-Moson-Sopron	43 407	106,6	36,0	55,2	7,0	90
Vas	22 915	106,9	32,2	55,9	8,9	76
Zala	28 599	105,8	33,9	54,7	8,6	85
Nyugat-Dunántúl	94 921	106,4	34,5	55,2	7,9	85
Baranya	36 839	107,0	39,7	49,7	8,9	82
Somogy	28 211	106,0	31,9	55,9	9,5	75
Tolna	20 457	104,1	31,2	57,2	9,3	74
Dél-Dunántúl	85 507	106,0	35,1	53,5	8,9	77
Borsod-Abaúj-Zemplén	48 185	107,1	36,1	51,0	10,4	57
Heves	25 712	106,8	30,6	58,2	8,7	71
Nógrád	15 032	105,3	29,2	56,4	10,5	59
Észak-Magyarország	88 929	106,7	33,3	54,0	9,9	61
Hajdú-Bihar	43 056	107,0	37,9	52,8	7,8	71
Jász-Nagykun-Szolnok	28 291	106,0	32,6	56,7	8,7	61
Szabolcs-Szatmár-Bereg	41 906	108,7	34,7	55,7	7,3	65
Észak-Alföld	113 253	107,4	35,4	54,9	7,9	66
Bács-Kiskun	43 985	106,8	35,7	55,1	7,7	74
Békés	27 223	105,9	27,3	61,8	9,1	62
Csongrád	38 262	106,6	34,3	57,2	7,3	82
Dél-Alföld	109 470	106,5	33,1	57,5	7,9	73
ORSZÁG ÖSSZESEN	960 321 ^{a/}	107,4 ^{a/}	43,3 ^{a/}	47,5 ^{a/}	7,6 ^{a/}	86 ^{a/}

* Működő szervezetek.

a/ Külföldön működőkkel együtt.

GAZDASÁGI SZERVEZETEK (folytatás)

Megye, régió	A külföldi érdekeltségű vállalkozások ^{a/}		Ebből: külföldi részesedés	A legnagyobb befektető országok közül		
	év végi száma	saját tőkéje		Németor-szágból	Hollandiából	Ausztriából
				származó tőke		
				milliárd Ft		
Budapest	14 143	4 931,5	4 054,1	1 330,5	552,9	521,0
Pest	2 149	1 427,2	1 352,7	146,3	702,2	35,9
Közép-Magyarország	16 292	6 358,7	5 406,8	1 476,8	1 255,1	556,9
Fejér	406	417,5	368,2	61,0	30,2	10,6
Komárom-Esztergom	634	394,0	384,6	43,0	15,9	15,3
Veszprém	696	119,0	107,7	55,8	0,7	9,3
Közép-Dunántúl	1 736	930,5	860,5	159,8	46,8	35,2
Győr-Moson-Sopron	1 136	782,2	755,7	608,8	5,1	68,3
Vas	700	239,3	232,6	61,3	97,7	44,2
Zala	721	70,4	40,8	9,0	-	14,1
Nyugat-Dunántúl	2 557	1 091,9	1 029,1	679,1	102,8	126,6
Baranya	635	78,3	59,3	8,9	1,7	7,5
Somogy	466	82,7	74,5	15,7	0,8	45,9
Tolna	238	25,9	23,6	5,9	8,9	0,1
Dél-Dunántúl	1 339	186,9	157,4	30,5	11,4	53,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	359	438,6	325,9	38,0	45,3	190,9
Heves	268	135,2	115,2	86,9	-	3,8
Nógrád	148	49,3	37,5	1,9	0,0	2,0
Észak-Magyarország	775	623,1	478,6	126,8	45,3	196,7
Hajdú-Bihar	273	242,3	228,7	5,2	180,9	0,7
Jász-Nagykun-Szolnok	228	156,2	137,3	9,0	21,4	0,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2 105	71,6	68,3	21,9	23,3	1,4
Észak-Alföld	2 606	470,1	434,3	36,1	225,6	2,8
Bács-Kiskun	670	73,5	61,6	18,5	8,6	2,6
Békés	199	77,8	63,8	1,2	3,4	2,5
Csongrád	619	108,2	77,9	13,2	1,9	-
Dél-Alföld	1 488	259,5	203,3	32,9	13,9	5,1
Egyéb fel nem osztható befektetés ^{b/}	-	136,6	136,6	-	-	-
ORSZÁG ÖSSZESEN	26 793	10 057,3	8 706,6	2 542,0	1 700,9	976,8

a/ 2003. évben, a KSH A külföldi működő tőke Magyarországon 2002-2003 című kiadványa alapján.

b/ Nem elosztható: külföldiek ingatlanvásárlásai, nonprofit intézményekbe történő tőkebefektetések, off-shore cégek állománykorrekciója.

NÉPESSÉG, GAZDASÁGI AKTIVITÁS

Megye, régió	Népesség ^{a/}		Foglalkoztatottak ^{b/}	Munkanélküliek ^{b/}	Gazdaságilag aktívak ^{b/}	Gazdaságilag inaktívak ^{b/}	Aktivitási arány ^{b/}	Foglalkoztatási arány ^{b/}	Munkanélküiségi ráta ^{b/}
	száma, 1000 fő	az előző évi %-ában	1000 fő			százalék			
Budapest	1 695	99,4	766,9	39,1	806,0	502,2	61,6	58,6	4,9
Pest	1 144	101,7	466,8	24,8	491,7	376,2	56,7	53,8	5,1
Közép-Magyarország	2 839	100,3	1 233,7	64,0	1 297,7	878,4	59,6	56,7	4,9
Fejér	429	100,2	174,4	11,6	186,0	140,2	57,0	53,5	6,2
Komárom-Esztergom	316	100,0	134,7	8,6	143,3	98,6	59,2	55,7	6,0
Veszprém	367	99,7	148,4	7,3	155,7	123,1	55,8	53,2	4,7
Közép-Dunántúl	1 112	100,0	457,5	27,6	485,1	361,9	57,3	54,0	5,7
Győr-Moson-Sopron	440	100,0	181,8	7,6	189,4	155,1	55,0	52,8	4,0
Vas	265	99,5	113,0	8,2	121,2	83,8	59,1	55,1	6,8
Zala	295	99,4	126,8	5,7	132,5	97,9	57,5	55,1	4,3
Nyugat-Dunántúl	1 000	99,7	421,6	21,5	443,1	336,8	56,8	54,1	4,9
Baranya	401	99,7	131,9	12,9	144,8	165,9	46,6	42,5	8,9
Somogy	332	99,4	118,8	8,1	126,9	128,3	49,7	46,6	6,4
Tolna	246	99,5	100,8	6,5	107,3	81,9	56,7	53,3	6,0
Dél-Dunántúl	979	99,5	351,6	27,4	379,0	376,1	50,2	46,6	7,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	731	99,0	242,9	28,1	271,0	282,4	49,0	43,9	10,4
Heves	323	99,8	117,7	9,4	127,1	119,6	51,5	41,7	7,4
Nógrád	217	99,5	72,5	8,0	80,5	85,8	48,4	43,6	9,9
Észak-Magyarország	1 271	99,3	433,2	45,4	478,6	487,9	49,5	44,8	9,5
Hajdú-Bihar	549	99,8	196,6	13,7	210,2	205,0	50,6	47,3	6,5
Jász-Nagykun-Szolnok	411	99,5	144,9	10,9	155,8	157,1	49,8	46,3	7,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	581	99,6	180,8	18,6	199,4	235,6	45,8	41,6	9,3
Észak-Alföld	1 541	99,6	522,3	43,1	465,4	597,8	48,6	44,9	7,6
Bács-Kiskun	540	99,7	202,3	15,5	217,8	193,0	53,0	49,2	7,1
Békés	389	99,0	128,8	9,8	138,5	159,0	46,6	43,3	7,0
Csongrád	425	99,8	158,2	9,0	167,2	157,4	51,5	48,7	5,4
Dél-Alföld	1 354	99,5	489,3	34,3	523,6	509,4	50,7	47,4	6,6
ORSZÁG ÖSSZESEN	10 096	99,8	3 909,2	263,3	4 172,5	3 548,2	54,0	50,6	6,3

a/ 2005. január 1-jén. b/A KSH munkaerő-felmérése alapján.

ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK SZÁMA ÉS KERESETE*

Megye, régió	Alkalmazásban állók száma		Havi bruttó átlagkereset		Havi nettó átlagkereset	
	1000 fő	az előző évi %-ában	Ft	az előző évi %-ában	Ft	az előző évi %-ában
Budapest	944,7	101,0	185 023	106,5	112 740	105,6
Pest	230,4	105,7	132 919	105,0	87 680	105,0
Közép-Magyarország	1 175,1	101,9	174 885	106,1	107 864	105,4
Fejér	115,4	99,7	137 996	106,3	90 315	105,8
Komárom-Esztergom	86,3	105,8	134 796	106,4	88 781	106,1
Veszprém	84,5	99,4	124 326	105,9	83 608	105,6
Közép-Dunántúl	286,3	101,4	132 995	106,2	87 872	105,8
Győr-Moson-Sopron	121,1	99,1	138 284	107,9	90 325	107,0
Vas	72,4	96,2	124 262	107,2	83 621	106,6
Zala	68,3	99,6	117 224	104,8	80 033	105,0
Nyugat-Dunántúl	261,8	98,4	128 949	107,0	85 803	106,4
Baranya	92,6	99,9	124 797	106,8	83 537	106,5
Somogy	76,4	99,4	117 463	107,5	80 429	106,9
Tolna	49,4	97,1	130 120	106,4	86 146	106,0
Dél-Dunántúl	218,4	99,1	123 389	106,9	83 022	106,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	141,8	101,6	122 948	104,9	82 787	105,0
Heves	66,4	101,2	130 141	106,3	86 119	106,0
Nógrád	38,3	96,6	120 025	105,8	81 325	105,6
Észak-Magyarország	246,4	100,7	124 421	105,5	83 452	105,4
Hajdú-Bihar	119,9	98,8	122 025	105,6	82 293	105,6
Jász-Nagykun-Szolnok	87,4	99,1	115 475	104,6	79 265	104,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	104,0	102,0	116 087	102,9	79 217	103,6
Észak-Alföld	311,3	99,9	118 267	104,4	80 449	104,7
Bács-Kiskun	113,3	99,9	117 824	105,6	80 331	105,6
Békés	78,8	100,1	114 194	104,3	78 502	104,7
Csongrád	98,2	100,4	125 838	105,5	84 144	105,5
Dél-Alföld	290,3	100,1	119 535	105,2	81 118	105,3
ORSZÁG ÖSSZESEN	2 789,6	100,8	145 675	106,1	93 783	105,7

* A 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK ARÁNYA FŐBB NEMZETGAZDASÁGI ÁGANKÉNT*

Megye, régió	Alkalmazás- ban állók száma összesen, 1000 fő	Alkalmazásban állók aránya,%						
		mező- gazdaság, erdőgaz- dálkodás	ipar	építőipar	kereske- delem, javítás	közigaz- gatás	oktatás	egész- ségügyi, szociális ellátás
Budapest	944,7	0,4	16,9	4,1	12,5	12,9	6,3	7,5
Pest	230,4	2,8	30,0	5,8	23,6	5,7	9,4	5,9
Közép-Magyarország	1 175,1	0,8	19,5	4,4	14,6	11,5	6,9	7,2
Fejér	115,4	5,5	42,5	4,1	11,9	8,3	7,3	6,3
Komárom-Esztergom	86,3	4,0	49,9	4,5	8,4	7,4	7,2	6,5
Veszprém	84,5	4,1	36,7	4,9	10,5	9,8	9,8	8,7
Közép-Dunántúl	286,3	4,7	43,0	4,4	10,4	8,5	8,0	7,0
Győr-Moson-Sopron	121,1	4,5	41,4	4,7	8,5	8,3	9,1	7,4
Vas	72,4	4,6	45,2	4,1	7,7	9,6	8,0	6,9
Zala	68,3	4,4	31,0	6,3	9,5	11,5	8,0	9,2
Nyugat-Dunántúl	261,8	4,5	39,7	5,0	8,5	9,5	8,5	7,7
Baranya	92,6	6,7	28,0	3,9	10,5	11,1	15,5	10,1
Somogy	76,4	7,5	34,8	4,6	8,7	12,6	10,8	7,6
Tolna	49,4	8,1	32,1	5,7	7,9	12,3	10,4	9,7
Dél-Dunántúl	218,4	7,3	31,3	4,5	9,3	11,9	12,7	9,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	141,8	3,5	31,5	5,2	8,3	15,1	11,4	10,6
Heves	66,4	4,7	34,3	5,2	10,2	11,3	10,8	9,7
Nógrád	38,3	2,7	35,5	3,9	8,9	16,2	10,5	10,5
Észak-Magyarország	246,4	3,7	32,9	5,0	8,9	14,3	11,1	10,3
Hajdú-Bihar	119,9	8,5	36,4	6,1	13,8	12,2	17,5	9,0
Jász-Nagykun-Szolnok	87,4	5,9	31,7	3,5	10,0	10,3	8,1	8,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	104,0	4,5	25,0	5,1	14,3	16,3	13,4	11,3
Észak-Alföld	311,3	6,1	29,9	4,7	12,2	12,5	12,5	9,2
Bács-Kiskun	113,3	7,7	33,2	4,6	12,1	11,8	9,8	9,0
Békés	78,8	9,5	27,5	4,5	9,5	14,9	10,2	10,4
Csongrád	98,2	6,0	27,7	5,9	10,7	9,1	15,8	8,4
Dél-Alföld	290,3	7,6	29,8	5,0	10,9	11,7	12,0	9,2
ORSZÁG ÖSSZESEN	2 789,6	3,6	28,2	4,6	12,0	11,4	9,2	8,1

* A 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

**AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI BRUTTÓ ÁTLAGKERESETE FŐBB
NEMZETGAZDASÁGI ÁGANKÉNT***

(Ft/hó)

Megye, régió	Bruttó kereset összesen	Ezen belül						
		mező-gazdaság, erdőgaz-dálkodás	ipar	építőipar	kereske-delem, javítás	közigaz-gatás	oktatás	egész-ségügyi, szociális ellátás
Budapest	185 023	114 929	182 926	127 935	163 410	227 006	176 115	149 203
Pest	132 919	94 535	135 588	84 483	128 143	156 353	154 840	124 303
Közép-Magyarország	174 885	101 825	168 488	117 043	152 471	220 382	170 335	145 352
Fejér	137 996	102 126	154 322	82 749	106 028	166 696	162 825	129 307
Komárom-Esztergom	134 796	110 046	147 512	82 254	101 979	164 710	157 600	127 393
Veszprém	124 326	99 957	131 234	78 105	91 323	161 269	158 429	123 772
Közép-Dunántúl	132 995	103 760	146 182	81 102	100 724	164 325	159 798	126 725
Győr-Moson-Sopron	138 284	96 576	155 044	104 949	91 540	171 754	161 622	123 252
Vas	124 262	97 584	123 989	86 810	93 605	169 942	161 774	124 682
Zala	117 224	95 182	111 131	95 410	84 164	164 255	159 411	128 338
Nyugat-Dunántúl	128 949	96 513	136 780	97 667	89 899	168 850	161 106	125 213
Baranya	124 797	100 735	125 508	74 598	87 530	165 764	155 530	122 554
Somogy	117 463	93 629	112 644	82 547	84 865	145 267	149 463	122 137
Tolna	130 120	99 449	145 660	85 605	84 394	152 489	152 760	123 467
Dél-Dunántúl	123 389	97 850	125 054	80 559	86 054	154 795	153 159	122 661
Borsod-Abaúj-Zemplén	122 948	92 842	132 035	82 556	84 573	139 345	158 849	119 026
Heves	130 141	82 464	143 430	107 059	83 959	159 865	154 843	130 604
Nógrád	120 025	94 608	112 117	70 961	87 032	161 269	150 529	125 407
Észak-Magyarország	124 421	89 538	131 938	88 080	84 796	147 886	156 592	122 967
Hajdú-Bihar	122 025	93 937	123 707	98 960	96 378	146 819	158 980	119 992
Jász-Nagykun-Szolnok	115 475	101 648	109 592	75 227	88 955	150 685	152 977	123 334
Szabolcs-Szatmár-Bereg	116 087	88 022	109 890	79 709	83 212	147 598	150 015	121 020
Észak-Alföld	118 267	94 869	115 284	86 647	89 747	148 195	154 645	121 367
Bács-Kiskun	117 824	96 014	114 859	82 442	91 717	162 247	149 820	122 306
Békés	114 194	95 600	101 743	77 142	83 003	152 728	150 408	122 263
Csongrád	125 838	94 833	124 395	109 308	87 622	170 987	160 018	121 082
Dél-Alföld	119 535	95 558	114 569	91 908	88 315	161 323	154 453	121 917
ORSZÁG ÖSSZESEN	145 675	97 016	141 077	99 785	122 292	184 499	160 504	131 333

* A 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

**AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI NETTÓ ÁTLAGKERESETE FŐBB
NEMZETGAZDASÁGI ÁGANKÉNT***

(Ft/hó)

Megye, régió	Nettó kereset összesen	Ezen belül						
		mező-gazdaság, erdőgaz-dálkodás	ipar	építőipar	kereske-delem, javítás	közigaz-gatás	oktatás	egész-ségügyi, szociális ellátás
Budapest	112 740	78 227	111 828	84 988	102 523	132 141	106 803	95 344
Pest	87 680	69 435	89 360	63 747	85 554	97 774	96 881	84 561
Közép-Magyarország	107 864	72 578	104 975	79 664	97 259	128 919	104 107	93 676
Fejér	90 315	73 745	98 691	63 230	74 829	102 879	100 531	86 545
Komárom-Esztergom	88 781	77 575	95 359	62 936	72 530	101 536	98 276	86 030
Veszprém	83 608	72 648	87 358	60 870	67 832	99 930	98 497	84 628
Közép-Dunántúl	87 872	74 521	94 699	62 380	72 215	101 522	99 174	85 693
Győr-Moson-Sopron	90 325	71 083	98 695	74 251	67 859	105 037	100 074	84 090
Vas	83 621	71 425	83 904	65 139	68 975	104 230	100 237	84 554
Zala	80 033	69 724	77 493	69 326	64 221	101 331	99 128	86 209
Nyugat-Dunántúl	85 803	70 838	89 937	70 548	67 074	103 626	99 879	84 874
Baranya	83 537	72 984	84 362	58 784	65 912	101 963	97 099	83 496
Somogy	80 429	69 269	78 781	62 815	64 606	92 309	94 931	83 662
Tolna	86 146	72 579	93 792	64 480	64 300	95 341	96 161	84 479
Dél-Dunántúl	83 022	71 543	84 326	61 839	65 174	96 708	96 261	83 810
Borsod-Abaúj-Zemplén	82 787	68 752	87 505	63 008	64 231	89 445	98 713	82 604
Heves	86 119	63 001	92 821	75 197	63 862	99 190	96 893	87 275
Nógrád	81 325	69 649	78 123	56 720	65 333	99 611	94 906	85 069
Észak-Magyarország	83 452	66 912	87 445	65 693	64 304	93 456	97 684	84 177
Hajdú-Bihar	82 293	69 550	83 174	71 176	70 408	93 096	99 233	82 604
Jász-Nagykun-Szolnok	79 265	73 582	76 791	59 098	66 746	95 078	96 263	83 906
Szabolcs-Szatmár-Bereg	79 217	66 072	76 321	61 452	63 026	93 461	94 903	83 415
Észak-Alföld	80 449	69 946	79 199	64 935	66 824	93 788	97 125	83 299
Bács-Kiskun	80 331	70 406	79 157	62 982	67 838	100 484	94 684	83 967
Békés	78 502	70 564	72 700	60 123	63 315	96 052	94 954	83 578
Csongrád	84 144	70 073	83 760	75 476	65 849	104 904	99 541	83 078
Dél-Alföld	81 118	70 373	78 986	67 289	66 117	100 145	96 888	83 576
ORSZÁG ÖSSZESEN	93 783	70 960	91 892	71 315	82 634	111 384	99 622	87 632

* A 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

MUNKANÉLKÜLISÉG

Megye, régió	Regiszt- rált munka- nélkü- liek száma ^{a/}	Munka- nélküli járadék- ban ^{a/}	Rend- szeres szociális segély- ben ^{a/b/}	Álláske- resést ösztönző juttatás- ban ^{a/}	Bejelen- tett betöltet- len állás- helyek száma ^{a/}	Munka- nélküli járadék havi átlagos bruttó összege Ft	Regiszt- rált munka- nélküliek	Munka- nélküli járadék- ban része- sültek	Bejelen- tett betöltet- len állás- helyek
	részesültek száma				száma az előző évi % -ában				
Budapest	22 942	10 740	3 249	1 407	7 048	38 524	120,7	112,7	72,9
Pest	18 756	9 384	2 475	869	5 814	38 348	111,4	112,0	74,7
Közép-Magyarország	41 698	20 124	5 724	2 276	12 862	38 436	116,3	112,4	73,7
Fejér	14 389	4 889	2 689	820	1 478	38 301	108,9	97,2	75,7
Komárom-Esztergom	9 231	4 241	1 006	493	1 133	39 120	121,2	128,6	48,7
Veszprém	13 479	5 450	2 588	795	553	38 009	108,6	95,9	82,4
Közép-Dunántúl	37 099	14 580	6 283	2 108	3 164	38 477	111,6	104,1	63,9
Győr-Moson-Sopron	9 967	5 491	645	891	1 546	38 392	123,7	113,6	61,3
Vas	8 353	4 014	849	764	723	39 060	124,6	120,3	56,8
Zala	11 108	4 357	2 123	796	755	37 672	112,8	96,4	79,0
Nyugat-Dunántúl	29 428	13 862	3 617	2 451	3 024	38 375	119,6	109,3	63,6
Baranya	20 055	4 910	7 945	698	1 028	36 870	102,0	105,5	74,7
Somogy	21 236	5 432	8 168	977	821	37 362	120,5	106,8	127,1
Tolna	12 822	3 777	3 571	633	952	37 529	112,3	99,4	106,0
Dél-Dunántúl	54 113	14 119	19 684	2 308	2 801	37 333	111,1	104,3	95,9
Borsod-Abaúj-Zemplén	57 093	10 433	30 755	977	1 710	37 065	106,6	105,2	41,4
Heves	14 585	4 073	5 577	415	538	37 741	111,5	106,2	79,0
Nógrád	14 121	3 325	5 468	625	482	37 763	106,3	99,4	51,4
Észak-Magyarország	85 799	17 831	41 800	2 017	2 730	37 523	107,3	104,3	47,5
Hajdú-Bihar	30 471	7 909	10 227	777	323	37 439	109,3	115,4	49,4
Jász-Nagykun-Szolnok	20 246	5 518	6 706	765	930	37 570	113,4	102,4	72,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	41 014	7 728	19 024	853	595	37 095	111,1	106,7	67,0
Észak-Alföld	91 731	21 155	35 957	2 395	1 848	37 368	110,9	108,6	65,3
Bács-Kiskun	23 227	6 906	5 877	972	1 440	37 126	105,2	97,3	87,6
Békés	20 230	6 171	7 120	722	842	37 163	117,8	108,7	50,4
Csongrád	17 272	4 786	2 967	576	1 951	37 711	110,1	99,6	94,8
Dél-Alföld	60 729	17 863	15 964	2 270	4 233	37 333	110,5	101,6	78,8
ORSZÁG ÖSSZESEN	400 597	119 534	129 029	15 825	30 662	37 771	111,3	106,4	69,6

a/ 2004. év végén. b/ A jövedelempótló támogatásban részesülők számával együtt.

LAKÁSHELYZET

Megye, régió	Kiadott új lakásépítési engedélyek		Épített lakások		Megszűnt lakások		10 000 lakosra jutó épített lakás
	száma	az előző évi %-ában	száma	az előző évi %-ában	száma	az előző évi %-ában	
Budapest	14 340	121,0	10 152	160,8	622	98,3	59,7
Pest	10 089	94,2	8 190	118,9	467	91,0	72,2
Közép-Magyarország	24 429	108,3	18 342	138,9	1 089	95,0	64,7
Fejér	2 232	78,8	1 809	164,9	91	55,5	42,2
Komárom-Esztergom	1 117	95,5	648	94,3	109	123,9	20,5
Veszprém	1 761	83,2	1 715	144,7	96	91,4	46,6
Közép-Dunántúl	5 110	83,5	4 172	140,5	296	82,9	37,5
Győr-Moson-Sopron	3 076	83,3	2 638	110,7	201	78,8	60,0
Vas	1 645	110,8	1 449	157,7	103	107,3	54,5
Zala	2 016	120,1	1 349	91,9	194	106,6	45,6
Nyugat-Dunántúl	6 737	98,3	5 436	114,0	498	93,4	54,3
Baranya	1 567	80,5	1 452	101,4	120	100,8	36,2
Somogy	1 736	68,4	1 420	92,8	112	80,0	42,6
Tolna	715	109,7	468	95,9	152	124,6	19,0
Dél-Dunántúl	4 018	78,2	3 340	96,8	384	100,8	34,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 749	97,2	1 240	99,1	218	70,3	16,9
Heves	1 261	99,8	777	87,1	185	109,5	24,0
Nógrád	409	90,5	391	125,3	84	115,1	18,0
Észak-Magyarország	3 419	97,2	2 408	98,1	487	88,2	18,9
Hajdú-Bihar	3 384	85,7	3 115	137,2	728	102,4	56,6
Jász-Nagykun-Szolnok	1 594	113,2	1 182	120,1	366	86,5	28,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2 849	78,1	2 580	117,0	542	86,2	44,3
Észak-Alföld	7 827	86,9	6 877	126,0	1 636	92,8	44,5
Bács-Kiskun	2 826	108,6	1 351	90,4	307	116,7	25,0
Békés	986	85,4	766	127,2	257	75,6	19,6
Csongrád	2 107	91,7	1 221	107,1	147	58,3	28,7
Dél-Alföld	5 919	97,7	3 338	103,2	711	83,2	24,6
ORSZÁG ÖSSZESEN	57 459	97,0	43 913	123,5	5 101	91,3	43,4